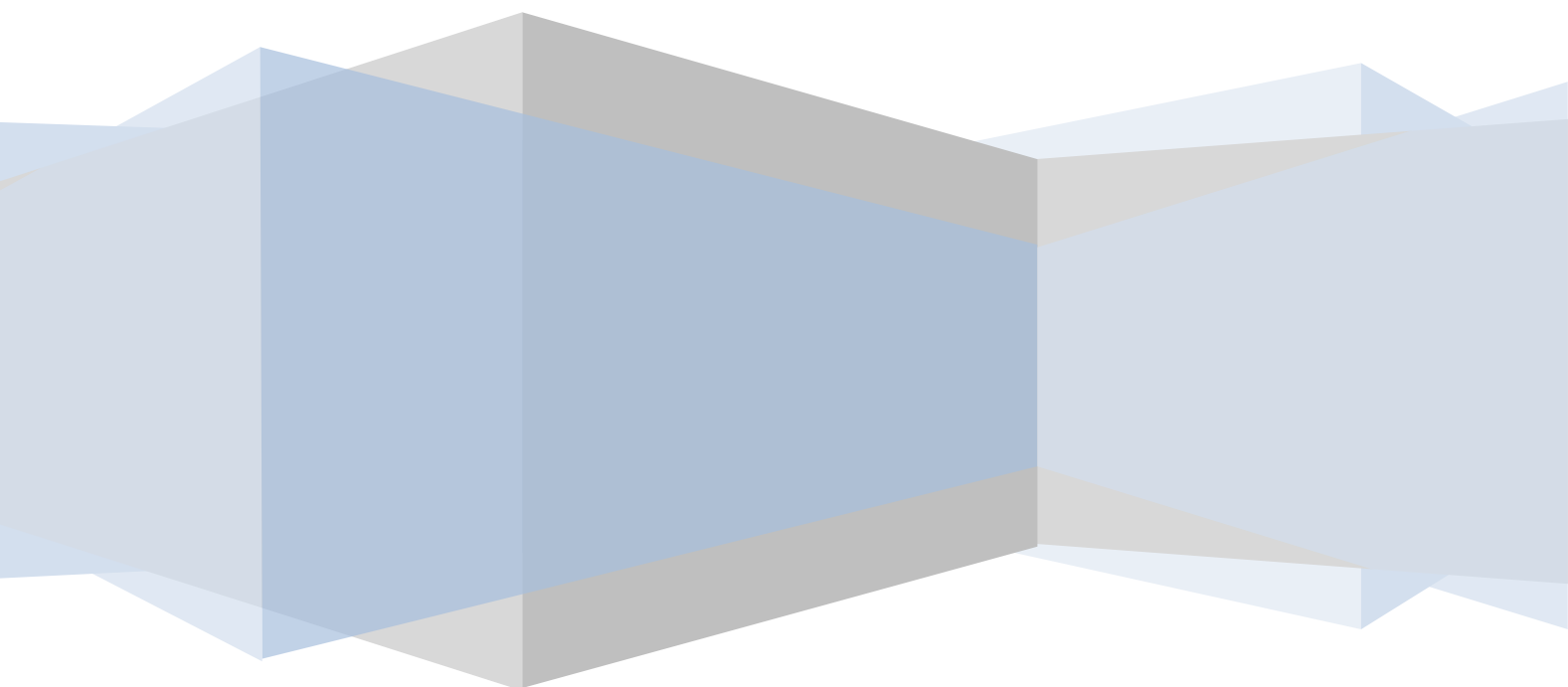


Základní škola, Ostrava-Poruba, Dětská 2/915, příspěvková organizace

TVOŘIVÁ ŠKOLA – ŠKOLA PRO ŽIVOT

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání



Tvořivá škola – škola pro život

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Obsah

1	Identifikační údaje	3
2	Charakteristika školy	4
2.1	Úplnost a velikost školy	4
2.2	Vybavení školy	4
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	5
2.4	Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	5
2.5	Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty	5
3	Charakteristika ŠVP	7
3.1	Zaměření školy	7
3.2	Výchovně vzdělávací strategie	7
3.3	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)	15
3.4	Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	17
3.5	Začlenění průřezových témat	19
4	Učební plán	23
4.1	Učební plán pro 1. – 5. ročník	23
4.2	Učební plán pro 6. – 9. ročník	24
4.3	Poznámky k učebnímu plánu	25
5	Učební osnovy	26
5.1	Jazyk a jazyková komunikace	26
5.1.1	Český jazyk a literatura	26
5.1.2	Anglický jazyk	30
5.1.3	Německý jazyk	35
5.2	Matematika a její aplikace	38
5.2.1	Matematika	38
5.3	Informační a komunikační technologie	43
5.3.1	Informatika	43
5.4	Člověk a jeho svět	47
5.4.1	Prvouka	47
5.4.2	Přírodověda	49
5.4.3	Vlastivěda	51
5.5	Člověk a společnost	53
5.5.1	Dějepis	53
5.5.2	Výchova k občanství	55
5.6	Člověk a příroda	58
5.6.1	Fyzika	58
5.6.2	Chemie	61
5.6.3	Přírodopis	63

5.6.4	Zeměpis	65
5.7	Umění a kultura	68
5.7.1	Hudební výchova	68
5.7.2	Výtvarná výchova	71
5.8	Člověk a zdraví	75
5.8.1	Výchova ke zdraví	75
5.8.2	Tělesná výchova	78
5.9	Člověk a svět práce	81
5.9.1	Praktické činnosti	81
5.10	Doplňující obory povinné	85
5.10.1	Fyzikální praktikum	85
5.10.2	Ochrana životního prostředí	86
5.10.3	Společenské vědy	88
5.10.4	Dějiny a současnost	89
5.10.5	Konverzace v anglickém jazyce	91
5.11	Doplňující obory volitelné	92
5.11.1	Sportovní příprava	92
5.11.2	Další volitelné předměty	95
6	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	97
6.1	Hodnocení žáků	97
6.1.1	Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání	97
6.1.2	Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků	98
6.1.3	Pravidla prověřování vědomostí formou prověrek a zkoušení	99

Přílohy:

Příloha č. 1: Vzdělávací obsah pro I. stupeň ZŠ

Příloha č. 2: Vzdělávací obsah pro II. stupeň ZŠ

1 Identifikační údaje

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Základní škola, Ostrava-Poruba, Dětská 915

Tvořivá škola – škola pro život

Platnost upraveného ŠVP od 1.9. 2016

Škola s rozšířenou výukou tělesné výchovy – lední hokej, plavání

Fakultní škola PdF Ostravské univerzity

Údaje o škole:

Název školy:	Základní škola, Ostrava – Poruba, Dětská 915
příspěvková organizace	IČO 64628329
identifikátor zařízení	600 145 352
jméno ředitele školy:	Mgr. Zuzana Škapová
webové stránky:	www.zsdetska.cz
email:	skola@zsdetska.cz
fax:	+420 596 915 491
telefony:	+420 596 911 201, +420 603 149 981,
adresa:	Základní škola Dětská 915/2, 708 00 Ostrava-Poruba
Zřizovatel:	Statutární město Ostrava, městský obvod Poruba
právní forma obec	IČO 00845451
sídlo:	Klimkovická 28/55 708 56 Ostrava- Poruba
Druhy a typy škol:	Základní škola s I. a II. stupněm IZO 102 520 232
cílová kapacita školy	600 žáků
školní družina	IZO 120 100 550
cílová kapacita šk. družiny	180 žáků
datum zahájení činnosti školy	1.9.1959
datum zařazení do sítě škol	14.3.1996
Vedlejší hospodářská činnost školy:	Pronájem tělocvičen, tříd a školní jídelny, převážně občanským sdružením a tělovýchovným jednotám, které se zabývají prací s mládeží.

razítko školy

V Ostravě, 1. 9. 2016

podpis ředitele školy

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola Dětská zahájila svou činnost 1. 9. 1959, od 1. 1. 1996 je samostatným právním subjektem. Jsme školou úplnou, s devíti postupnými ročníky. Maximální kapacita je 600 žáků. V roce 1999 byla škola zařazena MŠMT ČR do projektu „Intenzifikace sportovních tříd“. Statut sportovních tříd získala na rozšířenou výuku tělesné výchovy-lední hokej a od 1. 9. 2006 i na plavání, a to od 6. do 9. ročníku. Pro oba sporty má škola ideální polohu, neboť přímo sousedí se zimním stadionem a je 5 minut od plaveckého bazénu. Výhodná je i poloha v centru Poruby v dosahu MHD. Do naší školy dojíždějí bez problémů žáci běžných i sportovních tříd s širokého okolí.

2.2 Vybavení školy

V průběhu své činnosti prošla školní budova různými přestavbami a rekonstrukcemi. V roce 1986 byla přistavěna jídelna s výdejnou, školní dílny a některé kabiny. Větší rekonstrukce byla provedena v roce 1996. Školní hřiště bylo zrekonstruováno a přestavěno na multifunkční v roce 2006 a je využíváno i pro mimoškolní aktivity našich žáků. V roce 2010 byla vyměněna okna a budova byla zateplena.

Škola má 35 učeben, z toho jsou odborné učebny přírodopisu, zeměpisu a dějepisu, fyziky a chemie, dvě jazykové učebny, učebny informatiky, učebna hudební a výtvarné výchovy. Škola disponuje rovněž školní kuchyňkou a dílnami, žákovskou a učitelskou knihovnou.

V odborných učebnách jsou k dispozici **dataproyektory, interaktivní tabule** a moderní názorné pomůcky, rozšiřující studijní materiál, například encyklopedie apod.

Školní družina má k dispozici 2 kmenové učebny, další oddělení jsou dle potřeby umístěna ve školních třídách

Plně jsou využívány 3 učebny informatiky. Po zavedení internetu do škol se podařilo připojit všechny počítače k internetu a počítače jsou k dispozici i ve všech kabinetech a kancelářích.

K doplnění výuky má škola k dispozici značné množství CD, videokazet a poměrně solidní softwarové vybavení pro PC.

Škola má dvě tělocvičny, školní hřiště a zahradu, na které je vybudováno sportovní relaxační centrum pro odpočinek dětí. Za pěkného počasí slouží k výuce venku, v odpoledních hodinách pak školní družině.

Pravidelně jsou využívána sportoviště Sarezy – plavecký bazén a bruslařský stadion, jak v hodinách tělesné výchovy, tak při volnočasových aktivitách dětí.

Ve škole je školní jídelna pro 120 žáků s výdejnou stravy. Strava je dovážena, protože škola nedisponuje vývařovnou. Přesto jsme schopni zajistit stravu až pro 400 strážníků. Vybavení výdejny i jídelny plně odpovídá novým hygienickým normám.

Zázemí pro pedagogické pracovníky je velmi dobré, vyučující mají k dispozici kabiny s připojením na internet, ve sborovně a kanceláři školy je umístěna kopírka. Rovněž hygienické zázemí je na standardní úrovni.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitelka školy, 2 zástupci ředitele (pro 1. a 2. stupeň), pedagogové 1. a 2. stupně, 1 výchovný poradce, který je zároveň Metodikem školní prevence a vychovatelky školní družiny. Kvalifikace pedagogů je 100%. Většina pedagogů kromě toho absolvovala kurzy pro práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami, mezi pedagogy je rovněž zastoupen speciální pedagog.

Sbor je smíšený s většinovou převahou žen, věkově pestrý – od mladých až po zkušené pedagogy.

Velký důraz je kladen na další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP). Prioritou v DVPP jsou moderní metody výuky, práce s výpočetní a komunikační technikou, psychologie, pedagogika atd. Veškeré získané poznatky pak pedagogové využívají v praxi.

2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola dlouhodobě spolupracuje s Gimnazjem nr2 v polských Žorech. Získali jsme finanční podporu z fondů EU na několik společných projektů (MOST, Metamorfózy krajiny, Sport bez hranic, Bouráme bariéry, Sport a tradice neznají hranice a Česko-polská zima v Beskydech). Všechny tyto projekty byly zaměřeny na multikulturní výchovu, učí děti přijímat odlišnosti jiných národů.

V oblasti humanitární výchovy organizuje škola řadu akcí. Obrovským přínosem v této oblasti je podpora sbírky Šance dětem, Pišťalka, Život dětem apod.. Organizujeme humanitární sbírky na pomoc dětem v Africe a spolupracujeme s organizací handicapovaných.

V oblasti environmentální výchovy spolupracujeme se ZOO v Ostravě, již několik let věnujeme finanční příspěvek na chov v přírodě ohrožených živočišných druhů, konkrétně na **tygra ussurijského**. Žáci školy se účastní i jiných ekologických programů, z nichž nejvýznamnější je sběr starého papíru, třídění odpadu, Den Země aj.

Tradicí se stala tzv. Předškolička, která nabízí dětem z posledního ročníku MŠ možnost seznámit se se školou, se svými budoucími p. učitelkami. Pomáháme dětem překonat obavy z nového prostředí a tím předcházet možnému stresu.

2.5 Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty

Klima školy je příznivé, liberální, vládnou partnerské vztahy. Škola je řízena na demokratických principech s vnitřní hierarchií a určenými kompetencemi. Program školy je organizován na principech otevřenosti pro další aktivity dětí, mládeže i dospělých regionu. Škola svými programy zapojuje rodiče, starší i mladší sourozence a další rodinné příslušníky do pravidelné účasti a spolupráci na školních aktivitách, je otevřená vnějším podnětům, připravuje své žáky na život v multikulturním světě. Každoročně získáváme certifikát Rodiče vítáni, který dostávají školy otevřené rodičům.

Naše základní škola je fakultní školou PdF OU. Pedagogičtí pracovníci úzce spolupracují s Ostravskou univerzitou, zejména s katedrou pedagogiky. Studenti fakulty u nás vykonávají pregraduální praxi a v rámci reciproční smlouvy také pomáhají při organizování mimoškolních aktivit.

Odborný pedagogicko-psychologický servis zajišťuje výchovný poradce a metodik školní prevence ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou, sociálními pracovníky odboru péče o děti a mládež a organizacemi realizujícími preventivní programy pro děti.

Ze zákona je při škole zřízena 6-tičlenná Školská rada, která směrem k vedení plní funkci poradní i oponentní. Při svém rozhodování spolupracuje vedení školy s odborovou organizací.

Škola je partnerem organizace Tvořivá škola, s níž se podílí na vzdělávání učitelů v oblasti činnostního učení.

Dále velmi úzká spolupráce je se sportovními oddíly- oddílem hokejového klubu HK RT Torax a Oddílem plaveckých sportů OSTRAVA. Všichni trenéři jsou v úzkém kontaktu s vedením školy i třídními učiteli.

Velmi dobrá je i spolupráce s Policií ČR a Městskou policií. Policisté provádí mnohé zajímavé přednášky a besedy pro žáky, zabývají se i problémem záškoláctví.

Škola má uzavřenu smlouvu s MŠ na Nezvalově náměstí, která vymezuje i další společné aktivity. Naši žáci již po několik let pro děti z mateřské školy pořádají mikulášská představení, paní učitelky z 1. ročníku pak každoročně připravují ukázkové hodiny pro budoucí prvňáčky. Škola poskytuje MŠ i bezplatný pronájem tělocvičny.

Hlavním koncepčním záměrem školy je spokojenost žáků, aby chodili do školy rádi, aby jim byla dána možnost seberealizace s maximálním výchovně - vzdělávacím efektem, aby do zaměstnání chodili všichni zaměstnanci spokojeni, aby vzrůstala vzájemná důvěra rodičů a pedagogických pracovníků, a aby působení na výchovu a vzdělávání bylo jednotné.

3 Charakteristika ŠVP

Motto: „Řekni mi a já zapomenu, ukaž mi a já pochopím, nech mě to zkusit a já si budu pamatovat.“

3.1 Zaměření školy

Škola si vytyčila jako základní cíl výchovně – vzdělávacího procesu umožnit každému žákovi „Zažít jeho školní úspěch.“

Pro žáky se specifickým talentem nabízí škola umístění žáků do sportovních tříd zaměřených na lední hokej nebo plavání. Žáci jsou přijímáni ve 3. ročníku do hokejové přípravy, od 4. ročníku do plavecké a od 6. ročníku jsou tito žáci vzděláváni ve třídách s rozšířenou výukou tělesné výchovy – lední hokej nebo plavání. Ale rovněž žáci ze tříd bez sportovního zaměření mají na naší škole dostatek možností k seberealizaci. Nabízíme jim velké množství mimoškolních aktivit s různým zaměřením. Vedení školy podporuje zvláště ty, které rozvíjejí talent dítěte a jejich zájmy.

Školní družina je v odpoledních hodinách rovněž rozčleněna do kroužků podle zájmů dětí a organizuje také akce o prázdninách a víkendech (výlety, tábory). Svými aktivitami pomáhá budovat pozitivní vztah žáků ke škole.

Školní tradicí jsou i každoroční výjezdy žáků na lyžařský výcvik, školy v přírodě, školní výlety a exkurze. Při výuce mimo školu dochází k hlubšímu a mnohem otevřenějšímu vztahu mezi učitelem a žákem. Děti mají příležitost projevit nadání v nečekaných oblastech. Pro děti z nespportovních tříd je to často jediná možnost jak se dostat ven z města.

3.2 Výchovně vzdělávací strategie

Školní vzdělávací program Tvořivá škola – škola pro život naplňuje výchovné a vzdělávací cíle RVP ZV. Program je založen na principech **činnostního učení**.

Školní vzdělávací program vychází z poznatků, že:

- v základním vzdělávání jde o to, aby si žáci osvojili základní poznatky o životě kolem sebe, (nelze naučit vše, k čemu lidstvo v poznání došlo);
- k učení je třeba žáky motivovat a činit je zajímavým a přiměřeným jejich věku;
- nejlepších a trvalých výsledků lze dosáhnout na základě porozumění určitému jevu, k tomu lze dospět tehdy, když žák zapojí do učení co nejvíc smyslů, když bude provádět činnosti, pozorovat, hovořit o nich, vyslovovat závěry – objevovat;
- chceme-li dosáhnout dobrých výsledků u všech žáků, musíme jim dát prostor pro učení, protože stejných výsledků nelze dosáhnout u všech žáků za stejnou dobu;
- kvalitu vzdělávání neurčuje množství poznatků, ale jejich propojenost, smysluplnost a použitelnost pro život;
- efektivitu vzdělávání nelze založit jen na posuzování chyb žáků a na přípravě (přípravenosti) pro přijímací zkoušky, ale je nutné využít nové mechanismy k hodnocení výsledků vzdělávání postavené na průběžném hodnocení činností žáků,

na ověřování schopnosti řešit problémy komplexně a na celkovém posunu žáka nejen v kvalitě vědomostí a rozvoji dovedností, ale zejména v komplexním rozvoji osobnosti žáka;

- pozitivně laděné hodnotící soudy, užívané průběžně, mají vyšší motivační hodnotu a vedou k celkově dobrému zvládnutí učiva.

Činnostní učení vede žáky ke spolupráci, podnikavosti a vynalézavosti. Program je orientován na žáka, respektuje jeho osobní individuální potřeby. Umožňuje efektivní profesionální a promyšlenou práci učitele, který ve své práci využívá nejnovějších poznatků a metod pedagogiky. Má všem ve škole vytvořit zázemí, které rozvíjí tvořivost a současně zohledňuje možnosti.

1) Vytvoření pohodového školního prostředí

Je třeba připravit pro žáky podmínky, ve kterých by cítili jistotu, bezpečí, sebedůvěru, sounáležitost, ve kterých by se mohli seberealizovat. V průběhu vyučování dbáme na pozitivní ladění hodnotících soudů. Uvědomujeme si, že všechny neúspěchy žáků, obzvláště počáteční, nepříznivě dopadají na vztah žáků ke škole i k dalšímu učení.

Pohoda školního prostředí není dána jen školními prostorami samými, ale pohodu prostředí vytvářejí lidé, kteří v tomto prostředí pracují a toto prostředí navštěvují. Pro vytvoření pohody prostředí je důležité mít ve škole příznivé klima. Učitelé, žáci, rodiče se dokáží vzájemně informovat, podpořit ve svém snažení. Řízení školy je vybudováno na demokratických principech, respektuje liberální prostředí. Liberální prostředí školy není anarchií. Demokratické řízení není bezbřehou svobodou. Partneři se nepomlouvají, ale domlouvají se. Partneři se respektují a společně plánují. Partneři vyhodnocují – při nezdaru hledají efektivnější cestu, při zdaru se ocení. Partneři si najdou k sobě cestu i ve volném čase. Dnes je samozřejmostí, že k dětem jsou všichni ve škole vstřícní, děti školu využívají a neničí, všichni společně rádi prožívají hezké okamžiky na školách v přírodě, výletech, při různých třídních akcích a dalších tradičních akcích školy (adventní dílny, Velikonoční jarmark, výlet nejlepších žáků, Den dětí...). Práce ve škole je vhodně doplňována relaxačními aktivitami. Chceme, aby prostor školy byl pro všechny příjemný, a tak napomáhal vytváření vhodného klimatu uvnitř školy.

2) Výchova k celoživotnímu sebevzdělávání

Školní vzdělávací program předpokládá nejen smysluplné stanovení cílů výchovně - vzdělávacího procesu, ale také co nejaktivnější zapojení žáků do procesu učení, možnost volit nejvhodnější metody a formy práce učitele, vhodně zapojovat evokaci a motivaci, a tak vtahovat žáka do maximální spoluúčasti na učení. Smyslem základní školy v etapě základního vzdělávání je vybavit žáky klíčovými kompetencemi – schopnostmi - k učení a k řešení problémů, kompetencemi komunikativními, sociálními a personálními, kompetencemi občanskými a pracovními. Hlavním posláním školy je vzdělávat v souvislostech, nikoliv v odtržených pojmech. Učitel zprostředkovává žákům vědomosti prostřednictvím tvořivé práce. Projektové vyučování, zejména na druhém stupni školy je zakomponováno do jednotlivých integrovaných celků. Provázanost mezipředmětových vztahů a kooperace učitelů má vytvořit výrazně lepší podmínky pro zdravé a efektivní učení. Náš školní vzdělávací program

nepředkládá žákům zpravidla hotové výsledky a poznatky k osvojení, ale vede je k tomu, aby vše nové, pokud to lze, získávali na základě činnosti, pozorování, pokusů – na základě objevování. Nezaměstnává jednostranně rozum a paměť žáků, ale působí také na jejich city a vůli. Nehromadí jen množství vědomostí místo jejich kvality, ale snaží se rozvíjet schopnosti žáků a seznamovat je s pracovními metodami a postupy. Tyto metody a postupy si žáci osvojují tak, aby je uměli uplatnit v životě a mohli se sami dál vzdělávat. Výstupem je schopnost celoživotního učení se.

3) Každý jedinec je nezaměnitelný

Každý živý tvor na tomto světě je jedinečný a zranitelný. Respektujeme jedinečnost jednotlivce. Osobnost učitele a osobnost žáka na sebe působí. Osobnost tvoří opět osobnost. Proto naplňování klíčových kompetencí, estetická výchova a dramatická výchova jsou základy školního dění, kterého se žák účastní. Odbornost oborů a průřezová témata školního vzdělávacího programu - osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, multikulturní výchova, environmentální výchova i mediální výchova harmonicky formují žákovu osobnost a zároveň nám umožňují lépe jí porozumět. Tak postupně vzniká složitý obraz lidské osobnosti. V rámci našeho školního vzdělávacího programu se realizuje harmonický rozvoj tělesných i duševních schopností každého dítěte. Umožní postupně každému žákovi, aby pocítil uspokojení nad svými dosaženými výsledky. Vědomí úspěchu je pak každému vzpruhou k překonávání překážek. Škola musí umožnit každému žákovi takový tělesný a duševní vývoj, jakého je schopen. Způsob a míra žákova rozvoje se neposuzuje jen podle míry vědomostí, ale zejména, podle toho, s jakou jasností a jistotou dovede žák myslet, své myšlenky vyjadřovat a řešit úkoly z praktického života, jak se vyvíjí jeho osobnost ve své mnohostrannosti.

4) Integrační vzdělávání

Integrační program školy je postaven na odborné zdatnosti všech vyučujících, na spolupráci s výchovným poradcem, se speciálními pedagogy a rodiči. V rámci projektu Předškolíčka připravujeme děti z mateřské školy zábavnou formou na školní docházku. Seznámení se školou jim ulehčí vyrovnat se s novými povinnostmi, které jim při nástupu do školy vyvstanou. To oceňují zejména rodiče dětí, které by mohly mít zpočátku problémy. Od první třídy dochází k součinnosti třídních učitelů, speciálních pedagogů s žáky a jejich rodiči. Posilujeme osobnostní rozvoj dítěte, odstraňujeme zejména formou speciálních cvičení a náprav handicap žáků (řečové vady a vývojové poruchy učení). Mimo to se všichni učíme respektování individuálních potřeb dětí, vzájemné toleranci a schopnosti spolupracovat. S integrací souvisí boření bariér a umožnění optimálního rozvoje dítěte v souvislosti s jeho osobním maximem, které současně odstraňují jeho individuální znevýhodnění.

5) Funkční gramotnost

Od první třídy jsou děti vedeny k dobrému zvládnutí čtenářských dovedností, rozšiřují si komunikační dovednosti, pracují s daty a učí se je zpracovávat. Všichni žáci mohou využívat učebny výpočetní techniky a počítače ve třídách k procvičování získaných znalostí, rozvoji schopností a dovedností v práci s počítačem. Žáci druhého stupně mají k dispozici jak školní knihovnu, tak výpočetní techniku - například pro zpracování oborových prací, referátů

a podobně. Žáci se učí vyhledávat informace z různých zdrojů a pracovat s nimi, vyhledávat souvislosti, utvářet závěry. Chceme, aby žáky ve škole obklopovalo to, o čem se učí, co vyrobili a prožili. Od první třídy se děti učí plánovat, rozhodovat, hodnotit a sebehodnotit.

6) Všestranný tělesný rozvoj žáka

Organizace sportovních aktivit nejrůznějšího charakteru pomáhá dítěti rozvíjet obratnost, sílu, následně buduje a zlepšuje jeho fyzické zdraví, ale má také nezanedbatelný vliv při vytváření dobrých vztahů mezi dětmi ve třídě a mezi jednotlivými třídami. Z učitele se při sportovní akci stává kamarád. Klasickou výuku tělesné výchovy doplňují například kurzy plavání, bruslení olympiády a sportovní dny a podobně. Výuka tělesné výchovy je zařazena do oblasti Člověk a zdraví, kam kromě zmíněné tělesné výchovy patří ve školním vzdělávacím programu část zabývající se zdravotní tělesnou výchovou.

7) Výchova k evropanství

Jsme rádi, že máme partnery v zahraničí. Výuku cizích jazyků se ve škole snažíme doplnit o kontakty s dalšími školami v Evropě i jinde ve světě. Úzce spolupracujeme s polskou školou na bázi výměnných návštěv, seminářů a společných projektů. Pravidelně se mají možnost setkat i učitelé při výměně pedagogických zkušeností. Podporu k realizaci uvedených partnerství hledáme také ve spolupráci s neziskovými organizacemi a grantovými agenturami. Velký důraz klademe na výuku cizích jazyků. Jelikož školu stále častěji navštěvují žáci různých národností, klademe důraz na multikulturní výchovu. Škola se aktivně zapojuje do humanitárních projektů, například adopce na dálku, které v praxi učí děti empatii a připravují pro život ve sjednocené Evropě.

8) Samosprávná demokracie

Postupným vývojem prochází i samosprávná demokracie, a to jak v rovině dospělých, tak žáků. Supervizi nad činností školy má Školská rada, která je řediteli školy jak odborným partnerem ze zákona, tak současně konstruktivním oponentem.

K podpoře vzdělávání, ale především k větší informovanosti žáků, rodičů i veřejnosti škola vydává školní časopis ŠKOLČA. V současnosti časopis plně technicky zpracovávají žáci na školních počítačích. Na škole pracuje školní dětský parlament, jeho zástupce je i v městském dětském zastupitelstvu. Zástupci školního parlamentu velmi úzce spolupracují s vedením školy – podílejí se například na přípravě volno-časových aktivit (např. Dětský sportovní den, Podzimní tvůrčí zahradu,...)

Tradicí jsou pravidelné třídnické hodiny. Tato hodina je tzv. „komunikační“ hodinou postavenou mimo vyučování.

9) Prevence negativních jevů

Velká péče je věnována preventivním programům. Součástí školního plánování je Školní preventivní strategie. Z ní vychází nejen úzká spolupráce s odborníky na organizaci seminářů pro žáky od nejnižších tříd I. stupně školy, systematická spolupráce koordinátora, výchovného poradce, pedagogicko – psychologické poradny, kurátorů, vedení školy zejména s třídními učiteli, ale i široká nabídka programů pro volný čas. Škola má ve své nabídce mimoškolní aktivity, které nabízejí smysluplné vyplnění volného času pro děti, které nemají

odpoledne co dělat. Jsou přístupné i dětem z nejslabších sociálních skupin. V odpoledních hodinách je pro žáky školy přístupný školní internet. Škola organizuje tvůrčí dílny, které zapojují do činnosti školy širokou veřejnost.

10) Otevřená škola

Oblast, která je pro školu významná, je oblast komunikace s veřejností - zejména rodičovskou. Rodiče si zvykli na pravidelné konzultace, třídní schůzky, společné akce, na školní časopis, na různé letáky a ankety. Zapojujeme se do meziškolních soutěží, připravujeme akce pro ostatní školy i širokou veřejnost. Škola má vlastní internetové stránky, které mapují chod školního roku. Na konci školního roku škola vydává CD s uplynulými událostmi.

Vzdělávací program Tvořivá škola – škola pro život se v plném rozsahu ztotožňuje s výchovně vzdělávacími cíli a kompetencemi uváděnými v RVP ZV:

1. **Kompetence k učení.** Osvojit si strategii učení a být motivován pro celoživotní učení.
2. **Kompetence k řešení problémů.** Tvořivě myslet, logicky uvažovat a řešit problémy.
3. **Kompetence komunikativní.** Všestranně a účinně komunikovat.
4. **Kompetence sociální a personální.** Spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.
5. **Kompetence občanské.** Projevovat se jako svobodná a zodpovědná osobnost.
6. **Osobnostně sociální a environmentální výchova.** Projevovat pozitivní city v chování a v prožívání životních situací; vnímavost a citové vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě.
7. **Osobnostně sociální výchova.** Aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví.
8. **Multikulturní výchova.** Žít společně s ostatními, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám.
9. **Kompetence pracovní.** Poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti. K jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Učivo je chápáno jako prostředek k osvojení činnostně zaměřených očekávaných výstupů, které se postupně propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí. Získané klíčové kompetence tvoří důležitý základ pro celoživotní učení žáka, jeho vstup do života a do pracovního procesu.

Pojetí, cíle a klíčové kompetence základního vzdělávání na ZŠ Dětská.

Základní vzdělávání má žákům pomoci získávat a postupně zdokonalovat klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. Cílem je žáka připravit k celoživotnímu učení se.

Žáci ZŠ Dětská jsou vedeni k tomu, aby hlouběji porozuměli sami sobě, ostatním lidem i světu kolem sebe. Školní vzdělávací program je sestaven tak, aby žáci nepřijímali jen hotové teoretické informace, ale hlavně si osvojili i způsoby řešení reálných životních problémů. Průřezová témata chápeme jako filozofii školy, učitele, žáka.

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úkolem naší školy není zaplnit mysl žáka kvantem vědomostí, ale otevřít ji.

Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale vytvoří základ pro další – celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

1. KOMPETENCE K UČENÍ

umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací. Žáky vedeme k sebehodnocení.

Individuálním přístupem k dětem vytváříme během učení situace tak, aby každý žák měl šanci najít vlastní jedinečné nadání a zažít školní úspěch.

Žáky vedeme k samostatnému organizování akcí mimo vyučování.

Umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost.

Své zájmy a specifické nadání mají žáci možnost rozvíjet výběrem volitelných předmětů a zapojením do kroužků.

Žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád.

Vytváříme takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho další přínos.

2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problému a nalezené řešení si dokázali obhájit.

Ve vhodných oblastech vzdělávání dáváme přednost problémovým úlohám.

Při výuce využíváme v co největší míře úlohy a příklady z praktického života.

Co nejčastěji vhodně spojujeme výuku s konkrétními činnostmi.

Žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídít a vhodným způsobem využívat.

Žáci jsou vedeni k používání bezpečného internetu.

Od 1. stupně připravujeme Projektové dny (přehled a náplň je uveden v celoročním plánu školy).

Škola se zapojuje do Mezinárodních projektů.

Podle svých schopností a dovedností se žáci účastní soutěží.

Děti vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.

Své výstupy žáci prezentují na školních nástěnkách, publikují je na internetových stránkách školy a ve školním časopise Školča.

3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu.

Prostřednictvím Dětského parlamentu se žáci učí komunikovat s vedením a podílet se na řízení školy.

Učíme je obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných.

Ke komunikaci a informovanosti ve škole využíváme nástěnky, internet, školní rozhlas a školní časopis Školča.

Žáci mají možnost připravovat svoje relace do školního rozhlasu.

Podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami.

Na některých celoškolských Projektových dnech spolupracují na výstupech žáci různých tříd.

Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování.

Podporujeme komunikaci s jinými školami formou účasti na sportovních a humanitárních akcích a aktivním zapojením do mezinárodních projektů.

4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých

Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení. Sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech. Žáci 9. ročníku připravují Mikulášskou nadílku pro 1. stupeň, podílejí se na organizaci a realizaci Dětského dne pro celou školu.

Vytváříme příležitosti, aby žák střídal role ve skupině.

Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí.

Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky.

Žáci se učí základům kooperace a týmové práce.

Školní řád navazuje na pravidla chování vytvořená ve třídách.

Respektujeme individuální rozdíly (národnostní, kulturní).

5. KOMPETENCE OBČANSKÉ

připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

Je kladen důraz na Environmentální výchovu, naším cílem je ekologicky myslící jedinec.

Žáky vedeme ke třídění odpadů (viz environmentální plán školy).

Škola je zapojena do vzdělávání v OZO.

Žáci podporují ohrožené druhy zvířat v Ostravské ZOO.

Připravujeme projektové dny u příležitosti Dne Země.

Ve školním parlamentu se prakticky učí žáci rozhodovat zodpovědně, s ohledem na přání a potřeby všech žáků školy.

Žáci se podílejí na tvorbě Školního řádu.

Prostřednictvím Schránky důvěry mají možnost se obracet se svými problémy na zaměstnance školy.

6. KOMPETENCE PRACOVNÍ

pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci

Žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce.

Vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci.

Výuku doplňují exkurze.

Na škole je vypracován celoškolní plán k volbě povolání.

Širokou nabídkou volitelných předmětů a zájmových útvarů pomáháme žákům při profesní orientaci a podněcujeme zájem o další obory.

Klíčové kompetence se realizují v níže uvedených vzdělávacích oblastech, kde se navzájem doplňují a jsou prostředkem k dosažení cílů jednotlivých oblastí.

Vzdělávací oblasti a jejich cíle:

- **Jazyk a jazyková komunikace**
 - žák je schopen dorozumět se s ostatními lidmi a rozumí informaci
- **Matematika a její aplikace**
 - žák zjednodušuje rozumové poznávání přírodních zákonitostí pomocí matematických symbolů
- **Informační a komunikační technologie**
 - žák rozumí informacím, třídí je a zpracovává
- **Člověk a společnost**
 - žák poznává člověka a jeho postavení v systému lidské společnosti v minulosti i dnes
- **Člověk a příroda**
 - žák rozumově poznává přírodní zákonitosti a zařazování do systému

- **Umění a kultura**
 - žák fantazijně poznává okolní svět
- **Člověk a zdraví**
 - žák si osvojí zdravý životní styl a ochranu vlastního zdraví
- **Člověk a svět práce**
 - žák prakticky zvládá manuální činnosti světa a zvolí si vhodné povolání

3.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)

Žákům se SVP jsou přiznávána podpůrná opatření (PPO) 1. - 5. stupně dle Vyhlášky 27/2016 o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Při řešení problémů týkajících se vzdělávání těchto dětí spolupracujeme s pracovníky školských poradenských zařízení. V rámci školy jde o spolupráci třídního učitele, ostatních vyučujících žáka, výchovného poradce, speciálního pedagoga a vedení školy. Velký význam pro úspěšné vzdělávání má spolupráce a komunikace mezi školou a rodinou žáka. Za nutné také považujeme stálé zkvalitňování odbornosti pedagogických pracovníků.

1. Tvorba Plánu pedagogické podpory (PLPP) a Individuálního vzdělávacího plánu (IVP)

Žákům s PPO 1. stupně je vypracován PLPP, žákům s PPO 2. – 5. stupně IVP dle § 2-4, Vyhlášky 27/2016 o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učitelem konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce, ředitele školy a speciálního pedagoga. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Ředitel školy, popř. výchovný poradce, stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy i žákem samotným.

IVP se zpracovává na základě doporučení Školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka. Jeho zpracování a provádění zajišťuje ředitel školy ve spolupráci s výše uvedenými pedagogickými pracovníky. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu. Zpracování a provádění IVP je možné pouze s písemným Informovaným souhlasem zákonného zástupce žáka.

2. Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání žáků se SVP

Při vzdělávání žáků se SVP spolupracujeme s institucemi, které škole mohou pomoci při vzdělávání těchto žáků (např. Tyflocentrum, SPC, PPP, odborní lékaři apod.). Rovněž spolupracujeme s neziskovými organizacemi jako např. Beleza, Bílý nosorožec atd.

3. Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se SVP

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, školním metodikem prevence a školním speciálním pedagogem. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením (ŠPZ).

4. Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se SVP

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- využívání systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

c) v oblasti hodnocení:

- vychází ze zjištěných specifík žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka)
- nastavují se taková kritéria, která žákovi umožní dosahovat osobního pokroku
- využívá se formativního i sumativního hodnocení, při kterém se přihlíží k individuálnímu pokroku žáka

d) zajištění speciálně pedagogické péče (PSPP) dle doporučení ŠPZ a přiznaného stupně podpory (2. -5.)

1. Předmět speciálně pedagogické péče vychází z doporučení ŠPZ. Pokud je realizován v rámci disponibilních hodin (je výslovně uvedeno v doporučení PPP), je hodnocen slovně na vysvědčení.

2. Předmět speciálně pedagogické péče – zaměření na:

- rozvoj čtenářských dovedností
- rozvoj matematických dovedností
- rozvoj sluchového vnímání
- rozvoj zrakového vnímání
- rozvoj grafomotorických dovedností
- rozvoj komunikačních dovedností
- rozvoj prostorové orientace
- další oblasti vycházející z konkrétních potřeb žáka.

Vzdělávací obsah těchto předmětů je přizpůsoben vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními a je blíže rozpracován IVP.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Další specifikace podpůrných opatření jsou uvedeny v PLPP a IVP.

3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

1. Tvorba Plánu pedagogické podpory (PLPP) a Individuálního vzdělávacího plánu(IVP)

Žákům **nadaným** je vypracován PLPP. Žákem nadaným se rozumí dle §27, odst.1 Vyhlášky 27/2016 žák, který ve srovnání s vrstevníky vykazuje vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Na tvorbě PLPP se podílejí třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školním speciálním pedagogem.

Žákům **mimořádně nadaným** se na základě doporučení ŠPZ vypracovává IVP. Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. IVP je prováděn na základě písemného Informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka.

2. Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, školním metodikem prevence a školním speciálním pedagogem. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením (ŠPZ).

3. Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky

Při vzdělávání nadaných či mimořádně nadaných žáků naše škola spolupracuje s Menzou ČR a Katedrou speciální pedagogiky Ostravské univerzity. Pracovníci obou institucí

poskytují konzultace podle potřeby. Pedagogové naší školy se vzdělávají v této problematice v rámci jejich DVPP.

4. Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků nadaných a mimořádně nadaných

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech
- účast mimořádně nadaného žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně nadaného a mimořádně nadaného žáka
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit
- ředitel školy může podle §30 Vyhlášky 27/2016 mimořádně nadaného žáka na žádost jeho zákonného zástupce přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku.
Toto přerazení je možné na základě zkoušek vykonaných před komisí.

K rozvoji nadání žáků uskutečňujeme rozšířenou výuku předmětu TV zaměřenou na hokej a plavání.

3.5 Začlenění průřezových témat

Přehled tématických okruhů průřezových témat - 1. stupeň

Většina průřezových témat je integrována do vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů. Průřezová témata s výstupy jsou podrobněji uváděna v tabulkách osnov.

Tematické okruhy průřezových témat	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA					
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ					
Poznání	M, Prv	M, Prv	Jč, Prv	M, Př, VI	M, Př, VI
Sebepoznání	Jč, Tv	Jč, Vv, Tv	Jč, Tv, Hv	M	
Seberegulace	Prv, Tv	Prv, Jč, Tv	Tv	Jč, M	
Psychohygiena	Jč, M	Vv, Tv	Tv	Vv, Tv	
Kreativita	M, Prv, Vv, Pč	Vv, Hv, Pč	Jč, Vv, Pč	Jč, Vv, Pč	
SOCIÁLNÍ ROZVOJ					
Poznávání lidí	Jč, M	Jč	Jč, Tv	M	
Mezilidské vztahy	všechny předměty	všechny předměty	všechny předměty	všechny předměty	všechny předměty
Komunikace	všechny předměty	všechny předměty	všechny předměty	všechny předměty	všechny předměty
Kooperace a kompetice	Pč, M	Jč, M, Tv	Jč, M, Tv	Jč, M, Tv	Jč, M, Tv
MORÁLNÍ ROZVOJ					
Řešení problémů	M, Prv	Jč, M	M	Jč, M	M, Jč
Hodnoty, postoje	všechny předměty	všechny předměty	všechny předměty	všechny předměty	všechny předměty
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA					
Občanská společnost a škola	Jč, Prv, Vv,	Prv, Jč	Jč,	Jč, M	Jč
Občan, společnost, stát	Prv	Prv	Jč,		VI, Jč
Formy participace v polit. životě					
Principy demokracie	M,	Pč			VI
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROP. A GLOB. SOUVISL.					
Evropa a svět nás zajímá	Jč, Vv, Hv	Prv, M		Jč	Jč
Objevujeme Evropu a svět	M,	M,	Aj		Jč
Jsme Evropané			Aj		Jč
MULTIKULTURNÍ					

VÝCHOVA					
Kulturní diference	Prv, Hv	Prv, Pč, Jč, M	Aj	Jč. Aj	Jč. Aj
Lidské vztahy	Vv	Prv, Vv		Jč. Aj	Jč. Aj
Etnický původ	Vv, Hv	Hv		Jč. Aj	Jč. Aj
Multikulturalita	Hv	Jč, Vv, Hv		Jč. Aj	Jč. Aj
Princip. soc. smíru, solidarity				Jč. Aj	Jč. Aj
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA					
Ekosystémy	Vv	Prv, M			
Základní podmínky života	Prv, Hv	Pč		Př	Př
Lidské aktivity, problémy životního prostředí	Jč, M, Pč, Tv	Jč, M, Vv, Tv	Jč, Prv, Vv	Jč, Př, VI	Jč, Př, VI
Vztah člověka a prostředí	M, Prv	Prv, Vv, Tv		Jč, Př, VI	Jč, Př, VI
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA					
Kritické čtení a vnímání mediál. sdělení	Jč,		Jč,	Jč	Jč
Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality				Jč	Jč
Stavba mediálního sdělení			Jč,	M	Jč
Vnímání autora mediál. sdělení	Hv	Hv	Jč,		Jč
Fungování a vliv médií ve spol.	Prv	Prv, Vv			Jč, VI
Tvorba mediálního sdělení					Jč
Práce v realizačním týmu		Tv	Jč,	M	Jč

Přehled tematických okruhů průřezových témat - 2. stupeň

Průřezová témata jsou integrována do vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů. Jejich přiřazení k učivu je uvedeno v tabulkách osnov jednotlivých předmětů.

Tematické okruhy průřezových témat	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - OSV				
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ				
Poznání	M	M	M, Ch	M
Sebepoznání	TV	TV	Př, TV	TV
Seberegulace	VkO		VKO	
Psychohygiena	TV	VkZ, TV	TV	TV
Kreativita	INF, VV, M	M, VV	M, VV	M, VV
SOCIÁLNÍ ROZVOJ				
Poznávání lidí	VKO			
Mezilidské vztahy	VkZ			
Komunikace	VkZ		ČJ	
Kooperace a kompetice		F	TV	TV
MORÁLNÍ ROZVOJ				
Řešení problémů	VkO		Ch	VKO, M
Hodnoty, postoje		ČJ	VkO	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - VDO				
Občanská společ. a škola		VKO		
Občan, společnost, stát				VkO
Formy participace v polit. životě			VkO	M
Principy demokracie			VkO, Ch	D
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROP. A GLOB. SOUVISL - VMEGS				

Evropa a svět nás zajímá		ČJ		AJ, NJ
Objevujeme Evropu a svět	D		D,Z	D
Jsme Evropané	ČJ, Vko	D		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - MKV				
Kulturní difer.				Z
Lidské vztahy				ČJ
Etnický původ	D	Vko		ČJ
Multikulturalita	HV	HV	D, HV	D, HV
Princip. soc. smíru, solidarity	Vko			Z
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - EV				
Ekosystémy	Př	Př		Př
Základní podmínky života	Př		Ch	Př
Lidské aktivity, problémy život.prostředí	Pč		M	Př, Ch
Vztah člověka a prostředí	Vko	PČ		CH,F
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - MV				
Kritické čtení a vnímání mediál. sdělení			CH	ČJ
Interpretace vztahu mediál. sdělení	VkZ		F	
Stavba mediál. sdělení		VV		PČ
Vnímání autora mediál.sdělení		Vko		
Fungování a vliv médií		VV		ČJ
Tvorba mediál. sdělení	ČJ, AJ	VV		NJ
Práce v realizačním týmu		VV		

4 Učební plán

Základní vzdělávání žáků se realizuje v průběhu povinné devítileté školní docházky.

Vzdělávací a výchovný proces je rozdělen na 3 období:

1. období – 1. – 3. ročník
2. období – 4. – 5. ročník
3. období – 6. – 9. ročník

Každé vzdělávací období má své specifické cíle a stanovené očekávané výstupy, které jsou pro 2. a 3. období závazné.

4.1 Učební plán pro 1. – 5. ročník

Vzdělávací oblasti (obory)	ročník					Min. časová dotace	Disp. hod.	ŠVP
	1.	2.	3.	4.	5.			
Jazyk a jazyková komunikace						42	11	53
Český jazyk Čj	9	8 + 1	5 + 4	5 + 2	6 + 2	33		42
Anglický jazyk Aj	0 + 1	0 + 1	3	3	3	9		11
Matematika a její aplikace						20	3	23
Matematika M	4	4 + 1	4	4 + 1	4 + 1	20		23
Informační a komunikační technologie						1	0	1
Informatika Inf					1	1		1
Člověk a jeho svět						12	2	14
Prvouka Prv	2	2	2			6		6
Přírodověda Př				2	2	4		4
Vlastivěda Vl				1 + 1	1 + 1	2		4
Umění a kultura						12	0	12
Hudební výchova Hv	1	1	1	1	1	5		5
Výtvarná výchova Vv	1	1	2	2	1	7		7
Člověk a zdraví						10	0	10
Tělesná výchova Tv	2	2	2	2	2	10		10
Člověk a svět práce						5	0	5
Praktické činnosti Pč	1	1	1	1	1	5		5
počet hodin + disponibilní	20 + 1	19 + 3	20 + 4	21 + 4	22 + 4			
Celkem	21	22	24	25	26	102	16	118

4.2 Učební plán pro 6. – 9. ročník

Vzdělávací oblasti (obory)	ročník								Min. časová dotace	Disp. Hod.	ŠVP
	6.		7.		8.		9.				
Jazyk a jazyková komunikace									33	1	34
Český jazyk a literatura	Čj	4	3 + 1	4	4	4	4	4	15		16
Anglický jazyk	Aj	3	3	3	3	3	3	3	12		12
Německý jazyk	Nj			3	3				6		6
Matematika a její aplikace									15	2	17
Matematika	M	3 + 1	4	4 + 1	4	4	4	4	15		17
Informační a komunikační technologie									1	0	1
Informatika	Inf	1									1
Člověk a společnost									11	0	11
Dějepis	D	2	2	1	2						7
Výchova k občanství	Vko	1	1	1	1						4
Člověk a příroda									21	3	24
Fyzika	F	1	2	2	1						6
Chemie	Ch			2	1 + 1						4
Přírodopis	Př	2	1 + 1	2	1						7
Zeměpis	Z	2	2	1 + 1	1						7
Umění a kultura									10	0	10
Hudební výchova	Hv	1	1	1	1						4
Výtvarná výchova	Vv	2	2	1	1						6
Člověk a zdraví									10	0	10
Výchova ke zdraví	Vkz	1	1								2
Tělesná výchova	Tv	2	2	2	2						8
Člověk a svět práce									3	0	3
Praktické činnosti	Pč	1	1					1			3
počet hodin + disponibilní		26 + 1	25 + 2	27 + 2	26 + 1						
Celkem základní		27	27	29	27				104	6	110
Doplňující obory povinné		N	S	N	S	N	S	N	S		
Fyzikální praktikum	Fp	1						1			
Ochrana životního prostředí	Ožp	1									
Společenské vědy	Spv							1			
Dějiny a současnost	Ds				1						
Konverzace v AJ	Kaj			1	1						
Doplňující obory volitelné		N	S	N	S	N	S	N	S		
Sportovní příprava	Sv		3		3		3		3		
Volitelný předmět	Vp	1		2		1		1			
Celkem v ročníku		30	30	32	30				122	18	122

4.3 Poznámky k učebnímu plánu

1. Na 1. stupni učíme Cizí jazyk - Anglický jazyk už v 1. a 2. třídě v hodinové dotaci 1 hodina týdně. Hodinová dotace je čerpána z disponibilních hodin. 9 disponibilních hodin je využito na posílení předmětu Český jazyk.

2. Na 2. stupni mají žáci 12 disponibilních hodin na Doplnující obory. Pokud si nevyberou v 6. ročníku jako volitelný předmět Sportovní přípravu (12 disponibilních hodin), rozdělí se disponibilní hodiny mezi Doplnující obory povinné a Doplnující obory volitelné.

V souvislosti s případným zařazením předmětů speciálně pedagogické péče pro žáky s SVP bude možné disponibilní hodiny využít tak, aby byla dodržena maximální možná časová dotace na jednoho žáka.

Doplňující obory povinné:

- | | |
|----------------------------------|----------------|
| 1. Fyzikální praktikum | 6. a 9. ročník |
| 2. Ochrana životního prostředí | 6. ročník |
| 3. Společenské vědy | 9. ročník |
| 4. Dějiny a současnost | 8. ročník |
| 5. Konverzace v anglickém jazyce | 7. a 8. ročník |

Doplňující obory volitelné:

1. Sportovní příprava
2. Počítačové aplikace
3. Sportovní a pohybové aktivity
4. Geografický seminář
5. Historický seminář
6. Přírodovědný seminář
7. Cvičení z matematiky
8. Cvičení z jazyka českého
9. Užité výtvarné činnosti
10. Psaní všemi deseti
11. Domácnost
12. Konverzace v anglickém jazyce
13. Collegium musicum

Nabídka volitelných předmětů pro daný školní rok vychází ze zájmů žáků a organizačních možností školy.

5 Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, která má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Rozvíjí u žáků osvojení a správné používání ústní i písemné podoby spisovného jazyka. Žáci se učí vnímat různá sdělení, rozumět jim a reprodukovat je. Vzdělávací oblast zahrnuje učivo zaměřené na rozvoj vyjadřovacích schopností, smyslového a citového vnímání, čtení s porozuměním, práci s literárním textem, nácvik a rozvoj dovedností v psaní.

1. stupeň ZŠ

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je povinný předmět, který se vyučuje na 1. stupni v 1. – 5. ročníku. Na 1. stupni je kladen důraz na budování základů, kdy vedeme žáky ke zvládnutí pravidel mezilidské komunikace, osvojování pravopisných pravidel mateřského jazyka a základů stylistiky.

Vzdělávací obsah předmětu český jazyk je rozdělen do 3 specifických složek - komunikační a slohová výchova, jazyková výchova, literární výchova. V 1. ročníku má předmět komplexní charakter.

Komunikační a slohová výchova vede žáka k rozvíjení slovní zásoby, komunikačních dovedností, řečových schopností, k vnímání a chápání různých jazykových sdělení. Hlavním úkolem je naučit žáky správně a srozumitelně se vyjadřovat, číst s porozuměním, osvojit si správnou techniku psaní. Na 1. stupni má složka komunikační slohové výchovy samostatnou část Psaní.

Jazyková výchova se zaměřuje na správné a trvalé osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě. Je nástrojem funkčního dorozumívání žáků.

Literární výchova se zaměřuje na postupné vytváření základních čtenářských dovedností a návyků a na odpovídající reprodukci přečteného textu. Prostřednictvím četby se žáci seznamují se základními literárními formami a učí se rozlišovat představy od skutečnosti.

V hodinách českého jazyka je potřeba si uvědomovat vzájemnou propojenost těchto složek českého jazyka. Je-li k tomu vhodná příležitost, lze složky českého jazyka zpestřit dramatickou výchovou.

Zařazení rozšiřujícího učiva zvaží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků.

Do výuky jsou formou integrace průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Zařazení průřezových témat je zaznamenáno v učebních osnovách.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem
Počet hodin	9	8 + 1	6 + 3	6 + 1	6 + 2	35 + 7

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka českého jazyka probíhá v kmenové třídě, v multimediální a počítačové učebně, ve školní knihovně a dalších podnětných prostředích. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut.

Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, na jejichž formulování se podílejí i žáci.

Žákům jsou nabízeny i rozšiřující aktivity, např. soutěže, návštěvy knihovny, možnost zapůjčení knih ve školní knihovně, zapojení se do internetových projektů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Rozvoj klíčových kompetencí ve výuce je přirozeným procesem. Žáci rozvíjejí nejen komunikativní kompetenci, která je cílem učení se mateřskému jazyku, ale používají i vhodné strategie učení a jsou vedeni k praktickému propojení řečových dovedností s pracovním a společenským životem. Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- pracuje s žáky různými metodami (projektové vyučování, komunikativní metoda, činnostní vyučování, diskuse) a organizačními formami (frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce, individualizovaná výuka), aby lépe pochopili a propojili nové informace
- učí žáky plánovat a hodnotit vlastní učení tím, že jim ukazuje, jak pro tyto činnosti využívat osobní portfolio
- využívá hudební a filmovou produkci, aby motivoval žáky rozšířit si slovní zásobu
- zadává úkoly, při kterých žáci potřebují využívat ICT pro získávání informací a řešení úkolů a pro komunikaci
- vede žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožňuje jim osvojit si strategii učení a motivuje je pro celoživotní učení – vytvořit si pozitivní vztah k učení, umět pracovat s chybou, vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace z různých zdrojů

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat (metoda hraní rolí, simulace)

- podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů – rozvíjet samostatnost a tvořivost při řešení problémů, řešit problémy na základě praktických úloh a situací, pracovat v týmu při řešení problémů

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci - vyjadřovat se a argumentovat přesně a logicky správně, otevřeně vyjadřovat své myšlenky a názory, používá přátelskou komunikaci mezi žáky navzájem a mezi žáky a vyučujícími
- učí umění naslouchat druhým jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- používá audio a videonahrávky, aby s žáky procvičil porozumění mluvenému slovu
- využívá písňe, říkadla a básně pro žákovu řízenou produkci
- využívá metodu hraní rolí k vzájemné interakci žáků při výuce

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazováním vhodných konverzačních témat vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu
- organizací a kontrolou skupinové práce vede žáky k tomu, aby si rozdělili úlohy podle znalostí a dovedností jednotlivých členů skupiny

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- vychovává žáky jako svobodné občany, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, plní si své povinnosti jako osobnosti zodpovědné za své zdraví a za svůj život a své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, ochotné a schopné účinně pomoci v různých situacích – zaujímat odmítavý postoj k hrubým a agresivním projevům chování, mít úctu k sobě a druhým
- povzbuzováním a odpovídajícím hodnocením podporuje u žáků snahu zlepšovat své výsledky

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- zařazuje úkoly na rozšíření slovní zásoby tak, aby současně rozvíjely jemnou motoriku žáků
- vhodnou volbou úkolů různé obtížnosti a jejich následným rozbohem vede žáky k tomu, aby si efektivně naplánovali plnění úkolů
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučí je používat při práci vhodné nástroje a materiály
- naučí je chránit své zdraví při práci
- využívá podnětné a tvořivé pracovní prostředí, využívá v rámci možností a podmínek školy moderní pomůcky a techniku
- podporuje žáky, aby pravidelně pracovali se svým osobním portfoliem

2. stupeň ZŠ

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná. Na 2. stupni rozšiřujeme učivo a vzdělávání je zaměřeno na okruhy:

1. orientace při vnímání okolního světa i sebe sama
2. porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů
3. vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
4. využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání
5. vyjádření reakcí a pocitů žáků
6. rozvíjení kultivovaného ústního a písemného projevu

Do výuky jsou průběžně zařazována průřezová témata. Zařazení těchto témat je zaznamenáno v učebních osnovách.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
časová dotace	4	3+1	4+1	4	15+1

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět český jazyk je vyučován v kmenových učebnách příslušné třídy, standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut. V případě potřeby je k výuce českého jazyka využívána i multimediální učebna, či jiné prostory školy.

Výchovné a vzdělávací strategie

V hodinách českého jazyka se žáci učí vyhledávat a třídit informace a propojovat je do širších významových celků, formulují své názory a myšlenky v logickém sledu, zapojují se do diskuse.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- vede žáky k využívání výpočetní techniky

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

- vede žáky k plánování postupů

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k výstižné argumentaci

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k dodržování pravidel

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

5.1.2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a patří svým obsahem do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Konkrétním cílem výuky anglického jazyka je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa. Prioritou výuky je rozvíjení schopnosti žáka porozumět se v reálných situacích běžného života. Žáci jsou vedeni k samostatnému učení sebehodnocením, plánováním a sledováním vlastního pokroku. Mají možnost využívat ICT jako prostředku, který umožňuje rychlý přístup k informacím a snadnou a pohotovou komunikaci a tím dává prostor k rozvoji jazykových dovedností v autentickém prostředí.

1. stupeň ZŠ

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Na 1. stupni se jedná především o probuzení zájmu o učení se cizímu jazyku a vytváření pozitivního vztahu k tomuto vyučovacímu předmětu a zejména o rozvoj vhodných učebních

postupů a strategií, které se mají stát základem pro celoživotní učení. Pozornost se věnuje převážně rozvoji dovedností poslechu a mluvení, pro něž se využívá audioorální metody a jiných aktivizujících metod. K osvojování receptivních dovedností dochází rychleji než k osvojování dovedností produktivních (žák nejdříve porozumí sdělení v cizím jazyce, než začne reagovat a odpovídat na otázky).

Cizojazyčné vzdělávání na 1. stupni vede k dosažení úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a lze jej shrnout následovně;

Žák:

- se velmi jednoduše zapojuje do rozhovoru k jemu blízkým tématům;
- klade otázky a reaguje na otázky, které se týkají jeho samotného, rodiny, bydliště, školy, volného času;
- rozumí jednoduchým a krátkým textům s obrazovým doprovodem;
- reaguje na jednoduché pokyny učitele;
- rozumí jednoduchým pokynům v učebnici a správně na ně reaguje;
- napíše jednoduchý vzkaz, pozdrav, vyplní jednoduchý formulář se svým jménem a adresou;
- hlásky vyslovuje se správnou výslovností.

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné. Zařazení rozšiřujícího učiva zvaží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem
Počet hodin	0+1	0+1	3	3	3	9+2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka anglického jazyka probíhá v kmenové třídě, v jazykové učebně nebo v multimediální a počítačové učebně. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut, přičemž pro výuku cizího jazyka se v jednotlivých ročnících využívají dělené hodiny v závislosti na počtu žáků a organizaci výuky.

Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, na jejichž formulování se podílejí i žáci.

Žákům jsou nabízeny i rozšiřující aktivity, jako soutěže, exkurze.

Výchovné a vzdělávací strategie

Rozvoj klíčových kompetencí v cizojazyčné výuce je přirozeným procesem. Žáci rozvíjejí nejen komunikativní kompetenci, která je cílem učení se cizímu jazyku, ale používají i vhodné strategie učení a jsou vedeni k praktickému propojení řečových dovedností s pracovním a společenským životem. Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- pracuje s žáky různými metodami (projektové vyučování, komunikativní metoda, metoda TPR, činnostní vyučování, audioorální metoda, diskuse) a organizačními formami (frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce, individualizovaná výuka), aby lépe pochopili a propojili nové informace;
- učí žáky plánovat a hodnotit vlastní učení tím, že jim ukazuje, jak pro tyto činnosti využívat jazykové portfolio;
- využívá hudební a filmovou produkci anglofonních zemí, aby motivoval žáky rozšířit si slovní zásobu a zdokonalit správnou výslovnost;
- zadává úkoly, při kterých žáci potřebují využívat ICT pro získávání informací a řešení úkolů a pro komunikaci.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat s pomocí cizího jazyka (metoda hraní rolí, simulace);
- zadáváním vhodných úloh na porovnávání psaného a mluveného slova vede žáky k tomu, aby si rozdíl zaznamenali a dále s nimi pracovali.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- používá audio a videonahrávky, aby s žáky procvičil porozumění (recepti) mluvenému slovu;
- využívá písně, říkadla a básně pro žákovu řízenou produkci;
- využívá metodu hraní rolí k vzájemné interakci žáků při výuce.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazováním vhodných konverzačních témat vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu;
- při nepochopení cizojazyčného výrazu motivuje žáky k tomu, aby si navzájem ve skupině pomáhali.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- využíváním autentických obrázků motivuje žáky k poznávání kultury, zvyků a tradic anglofonních a jiných zemí;
- využíváním zkušenosti žáků z cizojazyčného prostředí jim přibližuje chování a jednání lidí různých sociokulturních skupin.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- podporuje žáky, aby pravidelně pracovali se svým jazykovým portfolioem;
- zařazuje úkoly na rozšíření slovní zásoby tak, aby současně rozvíjely jemnou motoriku žáků.

2. stupeň ZŠ

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Na 2. stupni se věnuje pozornost rozvoji všech řečových dovedností, zvláště pak dovednostem produktivním a interaktivním, tj. dovednosti mluvení a dovednosti psaní. Ve výuce jsou používány autentické materiály nebo adaptované materiály pro danou jazykovou úroveň. Ve stále větším rozsahu se žáci seznamují s reáliemi dané jazykové oblasti včetně příslušných sociokulturních aspektů. Žáci jsou vedeni k užití ICT jako prostředku, který umožňuje rychlý přístup k informacím a snadnou a pohotovou komunikaci a tím dává prostor k rozvoji jazykových dovedností v autentickém prostředí.

Cizojazyčné vzdělávání na 2. stupni vede k dosažení úrovně A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a lze jej shrnout následovně;

Žák:

- se domluví s kamarády na tom, co budou dělat, kdy, kde a případně jakým způsobem;
- v konverzaci reaguje na jednoduché otázky;
- rozumí obsahu jednoduchých a krátkých textů;
- rozumí jednoduché promluvě, pokud mu mluvčí pomáhá;
- vyhledá jednoduché a konkrétní informace v krátkých textech;
- sestaví jednoduché písemné sdělení k tématům, která mu jsou blízká;
- se seznamuje s důležitými prvky života a kultury zemí příslušné jazykové oblasti.

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné. Zařazení rozšiřujícího učiva zvaží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků. Přesahy a vazby jsou uvedeny pouze do rozpracovaných vyučovacích předmětů, tedy ČJL a M.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Ročník	6.	7.	8.	9.	Celkem
Počet hodin	3	3	3	3	12

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka anglického jazyka probíhá v kmenové třídě, v jazykové učebně nebo počítačové učebně. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut, přičemž pro výuku cizího jazyka se v jednotlivých ročnících využívají dělené hodiny.

Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce s prvky individualizované výuky, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, na jejichž formulování se podílejí i žáci. Žákům jsou nabízeny i rozšiřující aktivity, jako soutěže, exkurze, olympiády a školní výměny.

Výchovné a vzdělávací strategie

Rozvoj klíčových kompetencí v cizojazyčné výuce je přirozeným procesem. Žáci rozvíjejí nejen komunikativní kompetenci, která je podstatou jazyka, ale poznávají i strategie učení a praktické propojení jazykových dovedností s pracovním společenským životem. Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- pracuje s žáky různými metodami (projektové vyučování, komunikativní metoda, činnostní vyučování, audioorální metoda) a organizačními formami (frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce, individualizovaná výuka, diskuse) a tím je vede k vlastnímu výběru vhodného učebního stylu;
- za účelem rozšíření slovní zásoby umožňuje žákům pracovat s různými zdroji informací v tištěné či elektronické podobě (učebnice, knihy, výukové programy, média včetně internetových, ústní informace, anglické časopisy);
- při hledání neznámých výrazů vede žáky k používání různých druhů tištěných i elektronických slovníků (obrazové, dvojjazyčné a výkladové);
- využíváním kompenzačních strategií (odhadování z kontextu, používání synonym a opisů, využívání gest a pauz) rozvíjí u žáků efektivní komunikaci v cizím jazyce;

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- poskytuje žákům příležitost k samostatnému řešení jazykových problémů v rámci projektů;
- výběrem různorodých cizojazyčných textů rozvíjí u žáků kritické myšlení;
- navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat (metoda hraní rolí, simulace).

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- dává žákům prostor pro ústní i písemné vyjádření a sebe prezentaci (samostatné práce, projekty, referáty, konverzace a řízené diskuse);
- podporuje uplatnění znalostí cizího jazyka žáků v praxi, např. v rámci mimoškolní výměny;
- metodou hraní rolí a simulace reálných situací rozvíjí u žáků schopnost započít, vést a ukončit konverzaci na přiměřené téma, aktivním zapojením žáků do diskuse rozvíjí jejich argumentační dovednosti;
- dbá na zřetelnou výslovnost žáků při jejich ústním projevu a umožňuje jim, aby si výslovnost zdokonalovali při prezentaci výstupů své práce.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- při řešení různých jazykových úkolů využívá skupinovou práci k nastavení pravidel práce v týmu;
- využívá každou vhodnou příležitost k diskusím žáků na aktuální témata v každodenním životě;
- zařazováním vhodných konverzačních témat vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- podporuje účast žáků na kulturních a společenských akcích, které škola pořádá (kino, divadlo, koncerty, výstavy) v cizím jazyce;
- využíváním autentických materiálů vede žáky k poznání, pochopení a respektování kultury, zvyků a tradic anglofonních a jiných zemí;
- vytváří příležitosti pro žáky, aby, např. formou multimediální prezentace, představili kulturu, zvyky a tradice vlastní země.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- používáním informačních a komunikačních technologií vede žáky k tomu, aby získali informace o profesích, kde je AJ nezbytným předpokladem, a tím je směřuje k možnému výběru jejich budoucí profese;
- pravidelným zařazováním samostatných prací do výuky a vzájemným hodnocením vede žáky k tomu, aby si vytvářeli své vlastní jazykové portfolio a věděli, kdy a jakým způsobem ho využít;
- motivuje žáky, aby si při řešení jazykových úloh sestavili časový plán za účelem efektivního rozvržení práce.

5.1.3 Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Německý jazyk vychází ze vzdělávacího obsahu Další cizí jazyk. Vyučuje se pouze na 2. stupni ZŠ. Konkrétním cílem výuky dalšího cizího jazyka je poskytnout žákům jazykový základ pro komunikaci v rámci Evropy. Prioritou výuky je rozvíjení schopnosti žáka dorozumět se v reálných situacích běžného života. Žáci jsou vedeni k samostatnému učení sebehodnocením, plánováním a sledováním vlastního pokroku. Je velmi důležité probudit zájem žáků o tento jazyk a vytvořit pozitivní vztah k tomuto vyučovacímu předmětu. Je třeba v žácích rozvinout vhodné učební postupy a strategie, které se mají stát základem pro celoživotní učení.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Pozornost se zpočátku věnuje převážně rozvoji dovedností poslechu a mluvení, pro něž se využívá audio orální metody a jiných aktivizujících metod. K osvojování receptivních dovedností dochází rychleji než k osvojování dovedností produktivních (žák nejdříve porozumí sdělení v cizím jazyce, než začne reagovat a odpovídat na otázky). Později se věnuje pozornost rozvoji všech řečových dovedností, zvláště pak dovednostem produktivním a interaktivním, tj. dovednosti mluvení a dovednosti psaní. Ve výuce jsou používány autentické materiály nebo adaptované materiály pro danou jazykovou úroveň. Ve stále větším rozsahu se žáci seznamují s reáliemi dané jazykové oblasti včetně příslušných sociokulturních aspektů. Žáci jsou vedeni k užití ICT jako prostředku, který umožňuje rychlý přístup

k informacím a snadnou a pohotovou komunikaci a tím dává prostor k rozvoji jazykových dovedností v autentickém prostředí.

Cizojazyčné vzdělávání na 2. stupni vede k dosažení úrovně **A1** podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a lze jej shrnout následovně:

Žák:

- se velmi jednoduše zapojuje do rozhovoru k jemu blízkým tématům
- klade otázky a reaguje na otázky, které se týkají jeho samotného, rodiny, bydliště, školy, volného času
- rozumí jednoduchým a krátkým textům s obrazovým doprovodem
- reaguje na jednoduché pokyny učitele
- rozumí jednoduchým pokynům v učebnici a správně na ně reaguje
- napíše jednoduchý vzkaz, pozdrav, vyplní jednoduchý formulář se svým jménem a adresou
- hlásky vyslovuje se správnou výslovností

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	0	0	0+3	0+3	0+6

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka německého jazyka probíhá v kmenové třídě, v jazykové učebně nebo počítačové učebně. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut, přičemž pro výuku cizího jazyka se v jednotlivých ročnících využívají dělené hodiny.

Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce s prvky individualizované výuky, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie (dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu – písemné i ústní). Žákům jsou nabízeny i rozšiřující aktivity jako práce s časopisy a práce s PC.

Výchovné a vzdělávací strategie

Rozvoj klíčových kompetencí v cizojazyčné výuce je přirozeným procesem. Žáci rozvíjejí nejen komunikativní kompetenci, která je podstatou jazyka, ale poznávají i strategie učení a praktické propojení jazykových dovedností s pracovním společenským životem. Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- pracuje s žáky různými metodami (projektové vyučování, komunikativní metoda, činnostní vyučování, audio orální metoda) a organizačními formami (frontální výuka,

práce ve dvojicích, skupinová práce, individualizovaná výuka, diskuse) a tím je vede k vlastnímu výběru vhodného učebního stylu

- za účelem rozšíření slovní zásoby umožňuje žákům pracovat s různými zdroji informací v tištěné či elektronické podobě (učebnice, knihy, média včetně internetových, ústní informace, německé časopisy)
- při hledání neznámých výrazů vede žáky k používání různých druhů tištěných i elektronických slovníků (obrazové, dvojjazyčné a výkladové)
- využíváním kompenzačních strategií (odhadování z kontextu, používání synonym a opisů, využívání gest a pauz) rozvíjí u žáků efektivní komunikaci v cizím jazyce

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení

Učitel

- vede žáky k práci se slovníky
- poskytuje žákům příležitost k samostatnému řešení jazykových problémů v rámci projektů
- výběrem různorodých cizojazyčných textů rozvíjí u žáků kritické myšlení
- navozováním problémových situací z reálného života (jak, kudy, kam, kde, proč?) učí žáky vhodně reagovat (metoda hraní rolí, simulace)
- vede žáky k nacházení logických souvislostí (složená slova,...) a k propojení teoretických poznatků s praxí (dopis, přání, pozvání,..)

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- dává žákům prostor pro ústní i písemné vyjádření a sebeprezentaci na dané téma – vyprávění, popis, samostatné práce, projekty, referáty, jednoduchá konverzace a řízená diskuse
- vytváří situace, v kterých zapojí žáka do dialogu (nacvičené i náhodné rozhovory)
- učí nahradit neznámé slovíčko
- vede žáky k poslechu textu s následnou otázkou a odpovědí
- klade důraz i na písemnou formu (přání, pozdrav, ..)
- dbá na zřetelnou výslovnost žáků při jejich ústním projevu a umožňuje jim, aby si výslovnost zdokonalovali při prezentaci výstupů své práce
- pomáhá odstranit zábrany k vystoupení a prezentaci své práce

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- při řešení různých jazykových úkolů využívá skupinovou práci k nastavení pravidel práce v týmu
- využívá každou vhodnou příležitost k diskusím žáků na aktuální témata v každodenním životě a umožňuje žákům klást otázky a vstoupit do rozhovoru
- zařazováním vhodných konverzačních témat vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu (např. podporováním slabších žáků do rozhovorů – krátká otázka, odpověď, podněcováním práce ve skupinách s pomocí všem žákům)

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- seznamuje žáky s životním stylem v německy mluvících zemích (tradice, zvyky...)
- seznamuje žáky s literaturou, uměním, sportem a osobnostmi těchto zemí
- vede žáky k odstraňování záporných jevů (výsměch, neochota pomoci,..)
- učí žáky zásady slušného chování (oslovení, pozdrav, otázka, ...)

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- požaduje, aby žáci pracovali podle pokynů v cizím jazyce
- pravidelným zařazováním samostatných prací do výuky a vzájemným hodnocením vede žáky k tomu, aby si vytvářeli své vlastní jazykové portfolio a učili se hodnotit práci svoji i druhých
- vytváří prostor pro výrobu pozdravů a přání, pozvánek ..

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na výchovu přemýšlivého člověka, který umí používat znalosti z matematiky v různých situacích občanského a profesního života. V hodinách matematiky vyučující cíleně motivují žáky k řešení matematických problémů; vedou žáky k matematizaci reálných situací a k posuzování věrohodnosti výsledků; rozvíjejí u žáků schopnost správně se matematicky vyjadřovat; podporují u žáků důvěru v jejich schopnosti; vychovávají žáky k vytrvalosti, kritičnosti a týmové spolupráci; budují u žáků pozitivní vztah k matematice.

1. stupeň ZŠ

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Na 1. stupni je kladen důraz na budování základů používání matematické symboliky a jazyka matematiky a na proces řešení problému. Základní matematické pojmy jsou vytvářeny ve čtyřech tematických okruzích:

1. číslo a početní operace – žáci porozumí pojmu číslo, získají dovednosti v pamětném a písemném počítání v oboru přirozených čísel, seznámí se s vlastnostmi základních operací s čísly, s odhadem a s prací s chybou;
2. závislosti, vztahy a práce s daty – žáci si postupně osvojí dovednosti, které souvisejí se zpracováním dat, seznamují se se závislostmi a jejich zápisy v běžném životě, doplňují a sestavují jednoduché tabulky a diagramy;

3. geometrie v rovině a v prostoru – žáci získají základní orientaci v rovině a prostoru, učí se poznávat, určovat, modelovat a znázorňovat jednoduché útvary v rovině i prostoru;
4. nestandardní aplikační úlohy a problémy – u žáků bude rozvíjeno logické myšlení a přechod od konkrétního myšlení k abstraktnímu.

Zařazení rozšiřujícího učiva zvaží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků.

Výuka matematiky je spojena i s rozvíjením finanční gramotnosti žáků ve shodě se Standardy finanční gramotnosti. Do učiva jsou zařazeny tyto obsahy: Peníze – způsoby placení; Hospodaření domácnosti – rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; Finanční produkty – úspory.

Do výuky jsou průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Zařazení průřezových témat je zaznamenáno v učebních osnovách.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
časová dotace	4	4+1	4	4+1	4+1	20+3

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika je vyučován především v kmenových učebnách příslušné třídy, standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut.

K výuce matematiky je využívána i multimediální a počítačová učebna, ostatní prostory školy i další podnětná prostředí. Během výuky matematiky jsou žákům nabízeny rozšiřující aktivity: soutěže, korespondenční semináře a programy podporující zájem žáků o matematiku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Matematickým vzděláváním lze významně přispět k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé matematiky k tomu používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- prací s chybou jako pozitivním prvkem vede žáky k hlubšímu zamyšlení nad použitým postupem a správností výpočtu;
- zadává vhodné slovní úlohy a příklady z běžného života a tím motivuje žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praxi;
- pomocí modelování situací rozvíjí představivost žáků, používá metodu řízeného experimentu pro budování pojmů v mysli žáků;
- nácvikem a častým prováděním náčrtů cíleně rozvíjí u žáků zručnost při grafickém vyjadřování;

- používá v hodinách informační a komunikační technologie a tím vede žáky k využívání digitálních zdrojů a prostředků k vyhledávání informací, modelování, simulacím, výpočtům a znázorňování.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- nácvikem řešení úloh s postupným stupňováním jejich náročnosti rozvíjí logické myšlení a úsudek žáků;
- kladením jednoduchých problémových otázek vede žáky k hledání různých způsobů řešení a k tomu, aby si uvědomili, které z nich jsou efektivní a které nikoliv;
- vytváří podnětné situace, které žáky vedou k tomu, aby o daném problému přemýšleli, řešili jej a svá řešení zaznamenali.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- důslednou kontrolou podporuje u žáků čtení slovních úloh s porozuměním, správnou matematizaci problémů a interpretaci výsledků;
- cíleně využívá příležitosti k tomu, aby žáci tradičními i digitálními prostředky prezentovali ostatním postupy řešení úloh a srozumitelně vysvětlili, proč daný postup zvolili.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- organizací a kontrolou skupinové práce vede žáky k tomu, aby si rozdělili úlohy podle matematických znalostí a dovedností jednotlivých členů skupiny;
- organizuje vyučovací hodiny tak, aby v případě, že zadanou matematickou úlohu žáci rychle vyřeší, nabídli svoji pomoc pomalejšímu spolužákovi.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- povzbuzováním a odpovídajícím hodnocením podporuje u žáků zájem o matematiku a snahu zlepšovat své výsledky;
- doporučuje žákům postupy pro získání zajímavých dat ze školního prostředí a každodenního života, která jsou vhodná ke statistickému zpracování.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- důkladným procvičováním a důslednou kontrolou vede žáky ke správnému a bezpečnému užívání rýsovacích potřeb a digitálních nástrojů;
- vhodnou volbou úkolů různé obtížnosti a jejich následným rozbořem vede žáky k tomu, aby si efektivně naplánovali plnění úkolů.

2. stupeň ZŠ

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Na 2. stupni ZŠ pokračujeme v budování základů matematické gramotnosti.

Vzdělávací obsah zahrnuje čtyři tematické okruhy, které navazují na okruhy formulované pro 1. stupeň:

1. číslo a proměnná – žáci porozumí pojmům přirozené číslo, celé a racionální číslo; důkladná znalost operací s těmito čísly umožní žákům pochopit základní pojmy algebry, které jsou nezbytné pro práci s výrazy a rovnicemi;
2. závislosti, vztahy a práce s daty – žáci porozumí základním pojmům statistiky a umí je aplikovat v úlohách z běžného života, využívají tabulky, diagramy a grafy jednoduchých závislostí;
3. geometrie v rovině a v prostoru – žáci se naučí základní orientaci v rovině a prostoru; dokážou popsat, změřit a sestavit daný geometrický útvar, spočítat obsahy, povrchy a objemy různých geometrických útvarů v rovině a prostoru;
4. nestandardní aplikační úlohy a problémy – u žáků bude rozvíjeno logické myšlení, jejich argumentační dovednosti a dovednosti modelování v matematice.

Zařazení rozšiřujícího učiva zvaží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků.

Výuka matematiky je spojena i s rozvíjením finanční gramotnosti žáků ve shodě se Standardy finanční gramotnosti. Do učiva jsou zařazeny tyto obsahy: Hospodaření domácnosti – rozpočet domácnosti; Peníze – inflace; Finanční produkty – úročení.

Do výuky jsou průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Zařazení průřezových témat je zaznamenáno v učebních osnovách.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
časová dotace	3+1	4	4+1	4	15+2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika je vyučován v kmenových učebnách příslušné třídy, standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut, K výuce matematiky je využívána i multimediální a počítačová učebna, ostatní prostory školy i další podnětná prostředí. Během výuky matematiky jsou žákům nabízeny rozšiřující aktivity: soutěže, korespondenční semináře.

Výchovné a vzdělávací strategie

V hodinách matematiky se žáci názorně seznamují s přechodem od konkrétního k abstraktnímu, s tvůrčím přístupem při řešení podnětných úloh, s výhodami spolupráce při řešení problémů, s nutností přesného vyjádření myšlenek a s jejich obhajobou. Pro utváření a

rozvíjení klíčových kompetencí učitelé matematiky využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- postupnou abstrakcí a zobecňováním vede žáky k osvojování základních matematických pojmů a vztahů;
- umožňuje žákům díky vhodné organizaci výuky studovat jednoduché matematické texty, vyhledávat informace v tištěné i elektronické podobě, získávat soubory dat k dalšímu zpracování;
- pomocí modelování situací rozvíjí představivost žáků, používá metodu řízeného experimentu pro budování pojmů v mysli žáků;
- prací s chybou jako pozitivním prvkem vede žáky k hlubšímu zamyšlení nad použitým postupem a správností výpočtu;
- zadává vhodné slovní úlohy a příklady z běžného života a tím motivuje žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praxi;
- používá v hodinách informační a komunikační technologie a tím vede žáky k využívání digitálních zdrojů a prostředků k vyhledávání informací, modelování, simulacím, výpočtům a znázorňování.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vhodně formulovanými a přiměřeně obtížnými úkoly vede žáky k důkladné analýze, k plánu řešení, k volbě vhodného postupu při řešení problému (využití tradičních i digitálních prostředků), k odhadu a vyhodnocení reálnosti výsledku vzhledem k zadaným podmínkám;
- na základě pokusů nebo zkušeností žáků rozvíjí jejich logické myšlení, úsudek a tvoření hypotéz, které žáci ověřují nebo vyvracejí pomocí protipříkladů;
- prostřednictvím vhodně volených příkladů vede žáky k osvojení induktivního a deduktivního přístupu při řešení problému.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- důslednou kontrolou žákova projevu podporuje u žáků používání odborné terminologie a kultivaci jazyka matematiky;
- důslednou kontrolou podporuje u žáků čtení slovních úloh s porozuměním, správnou matematizaci problémů a interpretaci výsledků;
- cíleně využívá příležitosti k tomu, aby žáci tradičními i digitálními prostředky prezentovali ostatním postupy řešení úloh a srozumitelně vysvětlili, proč daný postup zvolili;
- vhodně využívá cizí jazyk (zejména angličtinu) a ICT, aby připravil žáky pro vstup do soudobé společnosti a vědeckého světa matematiky.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytvářením vhodných příležitostí k aktivní diskusi vede žáky k obhajobě vlastního názoru, k jeho případné změně na základě zjištění nových informací;
- organizací a kontrolou skupinové práce vede žáky k tomu, aby si rozdělili úlohy podle matematických znalostí a dovedností jednotlivých členů skupiny.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- zařazuje občanské problémy do matematických úloh a tím žáky motivuje k uplatnění matematiky v různých oborech lidské činnosti (např. informatika, finanční gramotnost, statistika a její interpretace) a k zamyšlení nad věrohodností informací (např. dotazníková šetření).

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- pestrým výběrem netradičních úloh rozvíjí u žáků schopnost využívat znalosti a dovednosti z různých oborů;
- zařazováním vhodných situací ve výuce vede žáky k efektivnímu používání pomůcek, kalkulačků a informačních a komunikačních technologií;
- vhodnou volbou úkolů různé obtížnosti a jejich následným rozbořením vede žáky k tomu, aby si efektivně naplánovali plnění úkolů.
-

5.3 Informační a komunikační technologie

5.3.1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací předmět Informatika umožňuje všem žákům dosáhnout základní úroveň informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Získané dovednosti umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

1. stupeň ZŠ

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Charakter výuky informatiky je činnostní. Výuku orientujeme tak, aby žáci dovednosti a znalosti získávali výhradně na základě individuální nebo maximálně dvoučlenné skupinové práce s počítači, perifériemi a používaným softwarem.

Žáci provádějí takové činnosti, které vedou k získání základních znalostí a dovedností z oblasti práce s ICT technologiemi výhradně uživatelského charakteru, ale tak, aby je mohli dále rozvíjet na druhém stupni základního vzdělávání. Cílem naší práce je vybavit žáka takovými kompetencemi, které mu umožní ICT technologie v budoucnosti cílevědomě využívat při učení a později též při organizaci svého života.

Na 1. stupni je obsah rozdělen do tří oblastí:

1. Základy práce s počítačem – žák využívá základní funkce počítače a jeho periférií, pracuje bezpečně s HW i SW, umí chránit data před poškozením a ztrátou
2. Vyhledávání informací a komunikace – žák umí vyhledat informace na internetu a komunikuje pomocí běžných komunikačních zařízení
3. Zpracování a využití informací – žák umí používat základní funkce textového a grafického editoru

Časové vymezení vyučovacího předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
časová dotace	0	0	0	0	1	1

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Informatika je vyučován v počítačových učebnách, standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie významně přispívá k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé informatiky k tomu používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- vede žáka k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- vede žáka k využívání výpočetní techniky,

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáka k schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- vede žáka k porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích
- vede žáka k pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- vede žáka k respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáka k šetrné práci s výpočetní technikou

2. stupeň ZŠ

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Na 2. stupni žáci rozvíjejí své znalosti a dovednosti získané na 1. stupni. Rozvíjejí své dovednosti práce s textovými a grafickými editory a seznamují se s tabulkovým zpracováním údajů, učí se základům multimediální prezentace. Vyhledávají informace na internetu.

Obsah je rozdělen do dvou oblastí

1. Vyhledávání informací a komunikace
2. Zpracování a využití informací

Časové vymezení vyučovacího předmětu

ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
časová dotace	1	0	0	0	1

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v budově školy v odborné učebně vybavené počítači. Třídy se dělí na skupiny tak, aby byla uplatňována zásady „1 počítač na jednoho žáka“.

Výchovné a vzdělávací strategie

V hodinách Informatiky jsou pro rozvíjení a utváření klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- žákům představí hardwarové a softwarové vybavení počítače k rozšíření jejich znalostí a správnému, bezpečnému a účinnému používání
- podněcuje žáky ke sledování technologického vývoje prostřednictvím odborné literatury a internetu – učitel jde příkladem

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáka k schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- vede žáka k porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- vede žáky k přehlednému a estetickému zpracování informací počítačovými programy přičemž podporuje samostatnost, tvořivost a netradiční (originální) způsoby řešení

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- vede žáka k respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáka k šetrné práci s výpočetní technikou

5.4 Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Vzdělávací obsah oblasti je realizován v 1. - 3. ročníku v předmětu Prvouka, v 4. – 5. ročníku v předmětech Přírodověda a Vlastivěda.

5.4.1 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tento komplexní předmět vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Při osvojování poznatků a dovedností se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Propojení výuky s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah předmětu je členěn do pěti tematických okruhů - Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví.

Potřebné vědomosti a dovednosti získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd. Žáci pozorují různé věci a jevy při řízených činnostech, na vycházkách, při pokusování, při zacházení s různými nástroji a předměty. Charakteristické pro výuku prvouky v 1. období základního vzdělávání je její prolínání s učivem ostatních předmětů. Toto prolínání témat dává možnost vytváření mnoha malých projektů, které výuku obohatí a učivo spojí se životem kolem dětí. Tím se žáci učí spolupracovat, vzájemně si pomáhat a obvykle vznikne přirozená potřeba skupinové práce. Výuku prvouky vhodně doplňují obrazy, videozáznamy, filmy, besedy, exkurze atp.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
časová dotace	2	2	2	0	0	6

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Prvouka je vyučován především v kmenových učebnách příslušné třídy nebo v počítačové a multimediální učebně. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut.

Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích). Žákům jsou nabízeny i rozšiřující aktivity jako soutěže, exkurze, vycházky.

Tématům Chování za mimořádných událostí, Dopravní výchova a Poskytnutí první pomoci jsou věnovány dva jednodenní projekty, v nichž se žáci učí jak teorii, tak praxi. Výstupem těchto projektů jsou testy, které jsou součástí žákovského portfolia.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzděláváním v předmětu Prvouka lze významně přispět k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé prvouky k tomu používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- používá v hodinách informační a komunikační technologie a tím vede žáky k využívání digitálních zdrojů a prostředků k vyhledávání informací;
- pracuje s žáky různými metodami (projektové vyučování, činnostní vyučování, diskuse) a organizačními formami (frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce, individualizovaná výuka), aby lépe pochopili a propojili nové informace;
- využívá filmovou produkci, aby motivoval žáky k zájmu o předmět a získávání nových informací;
- umožňuje dětem orientovat se ve světě informací a časově a místně propojovat historické, zeměpisné a kulturní informace;
- vede žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé, co se jim líbí a v čem by v budoucnu mohli uspět.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- kladením jednoduchých problémových otázek vede žáky k hledání odpovědí;
- vytváří podnětné situace, které žáky vedou k tomu, aby o daném problému přemýšleli;
- navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat na situace, se kterými se mohou v životě setkat (metoda hraní rolí, simulace).

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka ke schopnosti vhodně formulovat svůj požadavek a názor;
- využívá metodu hraní rolí k vzájemné interakci žáků při výuce;
- vede žáky k samostatnému tvoření krátkých referátů;
- učí žáky vhodným způsobem prezentovat nabyté vědomosti a dovednosti a výsledky své práce;
- pomáhá žákům rozšiřovat slovní zásobu v osvojovaných tématech, pojmenovávat pozorované skutečnosti a zachycovat je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech;
- podporuje u žáků samostatné a sebevědomé vystupování a jednání, efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, bezpečnou komunikaci prostřednictvím elektronických médií, poznávání a ovlivňování své jedinečnosti.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- organizací a kontrolou skupinové práce vede žáky k tomu, aby si rozdělili úlohy podle znalostí a dovedností jednotlivých členů skupiny;
- organizuje vyučovací hodiny tak, aby v případě, že zadaný úkol žáci rychle vyřeší, nabídli svoji pomoc pomalejšímu spolužákovi;
- zařazováním vhodných témat a úkolů vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu;
- při neporozumění úkolu motivuje žáky k tomu, aby si navzájem ve skupině pomáhali;
- vede žáky k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným a patologickým jevům vyskytujícím se ve společnosti;
- učí žáky přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- využíváním autentických obrázků motivuje žáky k poznávání kultury, zvyků a tradic země, ve které žijí;
- využíváním zkušenosti žáků národnostních menšin či příslušníků jiných národů jim přibližuje chování a jednání lidí různých sociokulturních skupin;
- pomáhá žákům orientovat se v problematice peněz a cen a vede žáky k odpovědnému spravování osobního rozpočtu;
- vede žáky k poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů;
- podílí se na utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvořům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně;
- učí žáky poznávat podstatu zdraví i příčiny jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení, učí děti upevňovat preventivní chování, účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- vhodnou volbou úkolů a otázek různé obtížnosti vede žáky k tomu, aby si efektivně naplánovali plnění úkolů;
- vede žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti.

5.4.2 Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka Přírodovědy navazuje na učivo Prvouky, v mnohém ho prohlubuje a rozšiřuje. Charakter výuky je činnostní, to předpokládá provádění žákovských pokusů, hovor o pozorovaných pokusech i jiných sledovaných přírodních úkazech. Žáci mají možnost v přírodovědném vyučování využívat vědomosti z prvouky i své zkušenosti z vlastních pozorování přírody. Tím, že žákům umožňujeme, aby své vlastní zkušenosti a poznatky spojovali s novým učivem, snadno dosahujeme toho, že se učí se zájmem a mají dobré znalosti z přírodovědy.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Přírodovědu ve 4. a 5. ročníku vyučujeme ve dvou tematických okruzích: Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví

Rozmanitost přírody – žák se učí propojovat prvky živé a neživé přírody, seznámí se se základními poznatky o Zemi, zkoumá základní společenstva v přírodě, hodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka prospívat nebo škodit, založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Člověk a jeho zdraví – žák využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí těla, rozlišuje jednotlivé etapy lidského života, naučí se sestavit denní režim, osvojí se chování v situacích ohrožujících zdraví, naučí se odmítat návykové látky, ošetří drobná zranění a naučí se ohleduplnému chování k opačnému pohlaví

Časové vymezení vyučovacího předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
časová dotace	0	0	0	2	2	4

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodověda je vyučován v kmenových a počítačových učebnách, na školní zahradě a v přírodě. Standardní délka vyučovací hodiny je 45min.

Tématům Chování za mimořádných událostí, Dopravní výchova a Poskytnutí první pomoci jsou věnovány dva jednodenní projekty, v nichž se žáci učí jak teorii, tak praxi. Výstupem těchto projektů jsou testy, které jsou součástí žákovského portfolia.

Výchovné a vzdělávací strategie

Přírodovědným vzděláváním lze významně přispět k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé přírodovědy k tomu používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- vede žáka k poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech
- vede žáka k poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- klade žákům problémové úlohy a podporuje jeho tvořivost

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- vede žáka k přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- vede žáka k poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- vede žáka k utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáka k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání

5.4.3 Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Vlastivěda zahrnuje ve 4. a 5. ročníku učivo zeměpisné a historické a navazuje na výuku Prvouky. Každý historický jev probíhá v určitém zeměpisném prostředí, proto je vhodné dávat obě tyto složky Vlastivědy do vzájemné souvislosti. Při výuce, která je převážně činnostní, je vhodné pracovat s vlastním prožitkem žáka, s tím, co už samo zažilo a propojovat výuku s dalšími předměty tak, aby žáci získali ucelený přehled o své vlasti a o místě, kde žijí.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Vlastivědu ve 4. a 5. ročníku vyučujeme ve třech tematických okruzích: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás a Lidé a čas

Místo, kde žijeme – žák určí polohu svého bydliště na mapě, zná základy práce s mapou, umí vyhledat údaje o přírodních podmínkách naší republiky a Evropy, seznámí se s regionálními

zvláštnostmi, zprostředkuje ostatním zajímavosti se svých cest, zná základní orgány státní moci a symboly našeho státu

Lidé kolem nás – žák se naučí na konkrétních činnostech obhájit své názory, naučí se zásadám týmové práce, rozpozná nedodržování demokratických postupů, orientuje se v základních formách vlastnictví

Lidé a čas – žák pracuje s časovými údaji, zná význam knihoven, sbírek a muzeí pro pochopení minulosti, zdůvodní význam přírodních a kulturních památek, rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti i současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik, objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů do kalendáře

Časové vymezení vyučovacího předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
časová dotace	0	0	0	1+1	1+1	2+2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Vlastivěda je vyučován v kmenové třídě nebo ve třídě s interaktivní tabulí. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut. Výuka je doplňována návštěvami muzeí, knihoven, galerií a besedami.

Tématům Chování za mimořádných událostí, Dopravní výchova a Poskytnutí první pomoci jsou věnovány dva jednodenní projekty, v nichž se žáci učí jak teorii, tak praxi. Výstupem těchto projektů jsou testy, které jsou součástí žákovského portfolia.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět významně přispívá k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé vlastivědy k tomu používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- vede žáka k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- vede žáka k rozpoznání důležitých hodnot v životě člověka

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáka k schopnosti formulovat svůj požadavek

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- učí žáka vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všítat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je
- na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe učí žáka vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí ho vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- vede žáka k praktickému poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově)
- seznamuje žáky se základními právy a povinnostmi, se světem financí, s orientací v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáka k šetrné práci s výpočetní technikou, mapami a potřebnými učebními pomůckami
- vede žáka k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií

5.5 Člověk a společnost

5.5.1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu Dějepis směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že seznamuje žáky s postupnou změnou způsobu života lidí v nejdůležitějších epochách dějin. Učí chápat žáky smysl událostí a činů osobností, které ovlivňovaly společenský vývoj, souvislosti světových a národních událostí s událostmi v regionu, současné události jako výsledek historického vývoje. Naučí žáky zařazovat události do chronologické následnosti a vysvětlovat jejich vzájemné vztahy (příčiny a důsledky), vede je k samostatnému vyjadřování a zaujímání vlastních stanovisek, k úctě ke kulturnímu a duchovnímu dědictví, k respektu a toleranci k jiným kulturám a náboženstvím. Podporuje vytváření otevřeného a kritického

myšlení a logického uvažování. Pomáhá žákům rozvíjet funkční gramotnost a základní dovednosti a metody práce s textem – vyhledávání podstatných informací, analýza, syntéza, práce s tabulkami, grafy, historickými mapami.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah zahrnuje následujících šest okruhů, které by měly podat souvislý přehled o vývoji lidské společnosti od nejstarších dob po současnost:

1. počátky lidské společnosti
2. nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury
3. křesťanství a středověká Evropa
4. objevy a dobývání, počátky nové doby
5. modernizace společnosti
6. moderní doba
7. rozdělený a integrující se svět

Časové vymezení vyučovacího předmětu

ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
časová dotace	2	2	1	2	7

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Dějepis je vyučován v kmenových učebnách příslušné třídy nebo multimediální učebně, standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut.

K výuce dějepisu jsou využívány ostatní prostory školy i další podnětná prostředí. Během výuky dějepisu jsou žákům nabízeny rozšiřující aktivity: soutěže a programy podporující zájem žáků o dějepis.

Výchovné a vzdělávací strategie

Dějepisným vzděláváním lze významně přispět k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé dějepisu k tomu používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- uvede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů a vede žáky k zamyšlení nad historickým vývojem

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel

- zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika,)
- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky přesnému a výstižnému vyjadřování
- vede žáky k věcnému argumentování
- vede žáky k práci s různými typy textů
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků
- umožňuje prezentace práce žáků

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel

- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel

- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vede žáky k poznávání a rozvíjení svých schopností

5.5.2 Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchova k občanství v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležetosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v daném předmětu je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tento předmět přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti, k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech a rozvíjí znalosti žáků o obraně státu.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Na 2. stupni ZŠ navazujeme na získané vědomosti z předmětů vlastivěda z 1. stupně ZŠ.

Vzdělávací obsah zahrnuje pět tematických okruhů:

1. Člověk ve společnosti – žáci se zabývají tématy naše škola, naše obec, regiony a kraj, naše vlast, kulturní život, lidská setkání, vztahy mezi lidmi a zásady lidského soužití
2. Člověk jako jedinec – žáci se věnují podobnosti a odlišnosti lidí, vnitřním světem člověka, jeho vnímáním, prožívání a posuzováním skutečností a velký důraz se klade na osobní rozvoj jedince
3. Člověk, stát a hospodářství – žáci se mají seznámit s pojmy majetek, bohatství, jak hospodářit s domácím rozpočtem, získat základní přehled v bankovníctví a jejich službách, osvojit si principy tržního hospodářství, chápat pojmy jako jsou nabídka, poptávka, trh a inflace
4. Člověk, stát a právo – žák se seznámí s právními základy státu, státní samosprávou a správou, s lidskými právy, právním řádem České republiky, protiprávním jednání
5. Mezinárodní vztahy, globální svět – žáci pochopí důležitost a fungování evropské integrace, výhody mezinárodní spolupráce na všech úrovních a získají přehled o projevech, kladech a záporech globalizace

Do výuky jsou průběžně zařazována témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Téma Obrana státu je zařazeno do učiva v 6. a 9. ročníku a jeho výstupem jsou pracovní listy, které jsou součástí žakovského portfolia. Zařazení průřezových témat je zaznamenáno v učebních osnovách.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
časová dotace	1	1	1	1	4

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět výchova k občanství je vyučován v kmenových učebnách příslušné třídy, standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut, K výuce výchovy k občanství je využívána i multimediální a počítačová učebna, ostatní prostory školy i další podnětná prostředí. Během

výuky výchovy k občanství jsou žákům nabízeny rozšiřující aktivity: soutěže, korespondenční semináře.

Výchovné a vzdělávací strategie

V hodinách výchovy k občanství žáci získávají své vlastní postoje k sobě samým, svým blízkým a společnosti na základě psychologických, teologických, politologických, ekonomických a sociologických poznatků. Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé zeměpisu využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- žák se učí samostatnému získávání, zpracování a vyhodnocování informací vhodnými metodami
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- zadáváme úkoly ve formě problému
- vedeme žáky k analýze jednotlivých situací
- zadáváme vhodná témata k samostatnému zpracování s využitím různých informačních zdrojů.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- žák kriticky myslí, dokáže na základě získaných poznatků provést analýzu problému, popř. nejprve sám problém stanoví a s využitím vlastních zkušeností nebo dle návodu řeší tím, že žáka vedeme ke správnému kladení otázek, vyvozování příčinných souvislostí
- navozujeme modelové problémové situace z oblasti společensko-kulturní oblasti
- zadáváme žákům praktické úkoly, týkající se běžných životních situací
- vyvoláváme diskuzi k daným tématům

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- žák dokáže s využitím správné terminologie ve správné logické posloupnosti formulovat své myšlenky a názory, získané poznatky
- prezentuje výsledky svých pozorování a řešení problémů
- spolupracuje se spolužáky na skupinových úkolech tím, že zadáváme vhodná témata k následné prezentaci či diskuzi, úkoly pro skupinovou práci
- klademe otázky, které vedou žáky k obhájení jejich názoru

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- žák dokáže aktivně pracovat ve skupině

- zapojuje se do dělby práce a následné kooperace
- respektuje názory druhých

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- žák získá úctu k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- bude schopný uplatňovat aktivní přístup k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- žák získává informace pozorováním, sledováním aktuálního dění ve světě díky multimediálním prostředkům
- používá různé typy materiálů – texty, knihy, Ústavu ČR
- při práci dodržuje stanovená pravidla, zachází šetrně se svěřenými pomůckami, dbá na čistotu svého pracovního prostředí

5.6 Člověk a příroda

5.6.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací předmět Fyzika umožňuje žákům svým činnostním a badatelským charakterem hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů a naučit je aplikovat a praktickém životě. Výuku fyziky orientujeme tak, aby si žák poznatky a dovednosti osvojoval na základě individuálních nebo skupinových pokusů. Neobejdeme se přitom bez využívání matematiky, přesných měření a experimentování. Žáka vedeme k pozorování předkládaných jevů, k hovoru o pozorovaném, k vyslovování vlastních závěrů a ke znovuobjevování poznatků. Vyjadřování žáka průběžně citlivě upřesňujeme a napomáháme mu vytvářet si odborný slovník, který je potřebný k plnému pochopení dané látky. Vyjadřujeme fyzikální zákonitosti a vztahy mezi fyzikálními veličinami. Při práci a experimentech vedeme žáky k dodržování bezpečnosti práce.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah zahrnuje sedm tematických okruhů

1. látky a tělesa – žák se seznámí se stavbu látek a jejich vlastnostmi; naučí se měřit základní fyzikální veličiny;
2. pohyb těles, síly - žák pozná, že pohyb těles způsobují síly, naučí se je určovat a využívat v praxi
3. mechanické vlastnosti tekutin - žák se naučí využívat poznatky o tlaku v klidných tekutinách

4. energie - určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou; určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem; zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
5. zvukové děje - žák rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku;
6. elektromagnetické a světelné děje – žák sestaví podle schématu elektrický obvod; rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí; seznámí se s výrobou elektrické energie a získá poznatky o přímočarém šíření světla
7. vesmír – žák objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce

Časové vymezení vyučovacího předmětu

ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
časová dotace	1	2	2	1	6

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Fyzika je vyučován v kmenových učebnách příslušné třídy a v odborné učebně fyziky, ve které můžeme využívat multimediální techniku s připojením na internet. K výuce fyziky je využívána i počítačová učebna, ostatní prostory školy i další podnětná prostředí. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut.

Výchovné a vzdělávací strategie

Charakter výukové strategie vyplývá ze samé podstaty fyziky jako vědeckého oboru zabývajícího se obecnými fyzikálními vlastnostmi a zákonitostmi reálného světa.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- postupnou abstrakcí a zobecňováním vede žáky k osvojování základních fyzikálních pojmů a vztahů;
- umožňuje žákům díky vhodné organizaci výuky studovat jednoduché fyzikální texty, vyhledávat informace v tištěné i elektronické podobě, získávat soubory dat k dalšímu zpracování;
- pomocí modelování situací rozvíjí představivost žáků, používá metodu řízeného experimentu pro budování pojmů v mysli žáků;
- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami;
- žáky vede k tomu, aby vždy nejprve odhadli výsledky experimentu a po dosažení závěru korigovali své hypotézy;
- zadává vhodné úlohy a příklady z běžného života a tím motivuje žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praxi;
- používá v hodinách informační a komunikační technologie a tím vede žáky k využívání digitálních zdrojů a prostředků k vyhledávání informací, modelování, simulacím, výpočtům a znázorňování.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vhodně formulovanými a přiměřeně obtížnými úkoly vede žáky k důkladné analýze, k plánu řešení, k volbě vhodného postupu při řešení problému (využití tradičních i

digitálních prostředků), k odhadu a vyhodnocení reálnosti výsledku vzhledem k zadaným podmínkám;

- na základě pokusů nebo zkušeností žáků rozvíjí jejich logické myšlení, úsudek a tvoření hypotéz, které žáci ověřují nebo vyvracejí pomocí protipříkladů;
- prostřednictvím vhodně volených příkladů vede žáky k osvojení induktivního a deduktivního přístupu při řešení problému.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- důslednou kontrolou žákova projevu podporuje u žáků používání odborné terminologie a kultivaci jazyka fyziky;
- cíleně využívá příležitosti k tomu, aby žáci tradičními i digitálními prostředky prezentovali ostatním postupy řešení úloh a srozumitelně vysvětlili, proč daný postup zvolili;
- vhodně využívá cizí jazyk (zejména angličtinu) a ICT, aby připravil žáky pro vstup do soudobé společnosti a vědeckého světa fyziky;
- učitel žákům umožňuje, aby si vzájemně sdělovali své názory a diskutovali o nich;

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytvářením vhodných příležitostí k aktivní diskusi vede žáky k obhajobě vlastního názoru, k jeho případné změně na základě zjištění nových informací;
- organizací a kontrolou skupinové práce vede žáky k tomu, aby si rozdělili úlohy podle znalostí a dovedností jednotlivých členů skupiny.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- seznamuje žáky s historií zneužívání fyzikálních objevů pro válečné účely, s příčinami ekologických havárií a s příčinami zhoršení životního prostředí
- vede žáky k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- pestrým výběrem netradičních úloh rozvíjí u žáků schopnost využívat znalosti a dovednosti z různých oborů;
- zařazováním vhodných situací ve výuce vede žáky k efektivnímu používání pomůcek, kalkulátoru a informačních a komunikačních technologií;
- vhodnou volbou úkolů různé obtížnosti a jejich následným rozborem vede žáky k tomu, aby si efektivně naplánovali plnění úkolů.

5.6.2 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v chemii vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů. Používání znalosti z chemie v různých situacích běžného života.

Učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy. Učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů a získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Je kladen důraz na pochopení a používání základních chemických pojmů a jejich použití. Chemie je rozdělena do tematických okruhů:

1. Pozorování, pokus a bezpečnost práce
2. Směsi
3. Částicové složení látek a chemické prvky
4. Chemické reakce
5. Anorganické sloučeniny
6. Organické sloučeniny
7. Chemie a společnost

Zařazení rozšiřujícího učiva zváží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků.

Předmět Chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

Předmětem prolínají průřezová témata, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
časová dotace	0	0	2	1+1	3+1

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Chemie je vyučován především v odborné učebně chemie, standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut.

K výuce chemie je využívána i multimediální a počítačová učebna, ostatní prostory školy i další podnětná prostředí.

Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Výchovné a vzdělávací strategie

Chemickým vzděláváním lze významně přispět k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé chemie k tomu používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá problémové situace související s učivem chemie
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k promyšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel / povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

5.6.3 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v přírodopisu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí. Činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů a poznáním přírody jako systému, jehož části jsou vzájemně propojeny. Žáci jsou vedeni k aplikaci přírodních poznatků v praktickém životě, k otevřenému a kritickému myšlení a logickému uvažování. Hodiny přírodopisu směřují k rozvoji zájmu o přírodu a k zapojování se do aktivit, které vedou k šetrnému chování k přírodě, ke svému zdraví i ke zdraví ostatních lidí.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Přírodopis seznamuje žáky s obecnými principy biologie a genetiky; zaměřuje se na skupiny organismů a neživou přírodu, uspořádaných do tematických okruhů:

- obecná biologie a genetika - vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho významů; základní struktura života; význam a zásady třídění organismů; dědičnost a proměnlivost organismů; viry a bakterie;
- biologie hub – houby bez plodnic; houby s plodnicemi; lišejníky;
- biologie rostlin – anatomie a morfologie rostlin; fyziologie rostlin; systém rostlin; význam rostlin a jejich ochrana;
- biologie živočichů – stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla; vývoj, vývin a systém živočichů; rozšíření, význam a ochrana živočichů; projevy chování živočichů;
- biologie člověka – fylogeneze a ontogeneze člověka; anatomie a fyziologie; nemoci, úrazy a prevence; životní styl;
- živá příroda - Země; nerosty a horniny; vnější a vnitřní geologické procesy; půdy; vývoj zemské kůry a organismů na Zemi; geologický vývoj a stavba území ČR; podnebí a počasí ve vztahu k životu; mimořádné události způsobené přírodními vlivy.

Průřezová témata jsou zařazena v učebních osnovách.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
časová dotace	2	1+1	2	1	7

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Přírodopis je vyučován ve specializované přírodopisné učebně vybavené multimediální technikou, didaktickými pomůckami, vhodným nábytkem a prostorovým uspořádáním, nebo v kmenových učebnách příslušných tříd. Vyučovací hodina má standardní délku 45 minut. Během výuky přírodopisu jsou žákům nabízeny rozšiřující aktivity: soutěže, projekty, laboratorní cvičení.

Výchovné a vzdělávací strategie

V hodinách přírodopisu si žáci osvojují základní pojmy pro pochopení podstaty přírody. Využití přírodopisných poznatků vede k utváření a rozvoji klíčových kompetencí. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: frontální výuka s demonstračními pomůckami; skupinová práce (s využitím přírodnin, mikroskopu, pracovních listů, literatury, internetu); přírodovědné vycházky s pozorováním; laboratorní práce.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- nabádá žáky vyhledat, třídít a propojovat informace a používat je v praktickém životě
- zadává práci, při které žák samostatně pozoruje a experimentuje, umí výsledky zhodnotit a vyvodit z nich závěr
- uvádí věci do souvislostí, žák propojuje poznatky a na základě toho si vytváří ucelený pohled na svět

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- napomáhá žákům učit se přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, teorii a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- vede žáky k pochopení zobecnování poznatků a aplikaci v různých oblastech života
- přivede žáky k osvojení základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů tím, že žák nachází shodné, podobné a odlišné znaky, posuzuje jejich význam, posuzuje „nadřazenost“ a „podřazenost“ kategorií
- rozvíjí u žáků posuzování podmínek, průběh a závěry experimentů a hlavně závěry, které lze ze závěrů odvozovat
- svým příkladem vychovává žáka, který kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- používá v hodinách internet a vede žáky k vyhledání potřebných informací

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování a argumentaci
- připravuje práci ve skupinách založenou na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- umožňuje prezentace práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, přijmout kritiku

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka k osvojování dovednosti spolupráce a společného hledání optimálních řešení problémů tím, že spolupracuje při praktickém řešení úkolů ve dvojicích i ve skupinách, třídí a statisticky zpracovává informace
- připraví žáka objektivně hodnotit vlastní práci v kolektivu, požádat v případě potřeby o pomoc nebo ji sám poskytnout
- rozvíjí schopnost žáků přispívat k diskusi v malé skupině i celé třídě

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- na základě své důslednosti vede žáky k chápání nutnosti dodržovat základní pravidla vedoucí ke zlepšení životního prostředí
- vede žáky k zaujímání vlastních postojů k ochraně životního prostředí tím, že je vtahuje při vyučování do problematiky ochrany organismů a životního prostředí a na modelových i aktuálních otázkách zapojuje žáky k navrhování řešení umožňující ochranu přírody
- zařazováním vhodných situací navede žáky kriticky hodnotit různé jevy ve společnosti

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- nabádá žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- vysvětlí bezpečné pracovní postupy, které vedou žáky k dodržování pravidel bezpečnosti práce a bezpečnosti při experimentech

5.6.4 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v Zeměpise poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, je také součástí zeměpisu, který navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovědní charakter, je, v zájmu zachování celistvosti oboru, umístěn celý v této vzdělávací oblasti.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Na 2. stupni ZŠ navazujeme na získané vědomosti z předmětů Vlastivěda a Prvouka z 1. stupně ZŠ.

Vzdělávací obsah zahrnuje sedm tematické okruhů:

1. Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie – žáci se naučí základy komunikační geografický a kartografický jazyk - vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary, dokáží používat, zacházet a porozumí – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám
2. Přírodní obraz Země – žáci poznají Zemi jako vesmírné těleso, krajinnou sféru, pochopí systém přírodní sféry na planetární úrovni a poznají systém přírodní sféry na regionální úrovni
3. Regiony světa – žáci se naučí základní poznatky o světadílech, oceánech, makroregionech světa a modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení
4. Společenské a hospodářské prostředí – žák se naučí chápat základní souvislosti globalizace společenské, politické a hospodářské, osvojí si základy demografie a regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska
5. Životní prostředí – žáci se seznámí s typy krajiny, rozdíly mezi přírodním a společenským prostředím a získají informace ve vztazích přírody a společnosti
6. Česká republika – žáci se seznámí se zeměpisnou polohou, kritéria pro vymezení místního regionu a vztahy k okolním regionům, seznámí se se zeměpisnou polohou, rozlohou, členitostí atd, a získají přehled v regionech České republiky - územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech
7. Terénní geografická výuka, praxe a aplikace – zahrnuje cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze a také seznámení s ochranou člověka při ohrožení zdraví a života v případě živelných pohrom

Do výuky jsou průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Zařazení průřezových témat je zaznamenáno v učebních osnovách.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
časová dotace	2	2	1+1	1	7

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis je vyučován v kmenových učebnách příslušné třídy, standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut, K výuce zeměpisu je využívána i multimediální a

počítačová učebna, ostatní prostory školy i další podnětná prostředí. Během výuky zeměpisu jsou žákům nabízeny rozšiřující aktivity: soutěže, korespondenční semináře.

Výchovné a vzdělávací strategie

V hodinách zeměpisu se žáci názorně seznamují při práci s globy, zeměpisnými atlasy a prostřednictvím audiovizuálních ukázek s kulturní a přírodopisnou rozmanitostí světa. Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé zeměpisu využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- žák se učí samostatnému získávání, zpracování a vyhodnocování informací vhodnými metodami
- dokáže vyvodit souvislosti mezi jednotlivými jevy v přírodní i socioekonomické sféře, dokáže je přiřadit k vyššímu celku
- učí se správně užívat odbornou terminologii tím, že dbáme na správné užívání geografických termínů
- zadáváme úkoly ve formě problému
- vedeme žáky k analýze jednotlivých situací
- dáváme podněty k pozorování přírodních jevů
- zadáváme vhodná témata k samostatnému zpracování s využitím různých informačních zdrojů.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- žák kriticky myslí, dokáže na základě získaných poznatků provést analýzu problému, popř. nejprve sám problém stanoví a s využitím vlastních zkušeností nebo dle návodu řeší tím, že žáka vedeme ke správnému kladení otázek, vyvozování příčinných souvislostí
- navozujeme modelové problémové situace z oblasti fyzicko-geografické sféry
- zadáváme žákům praktické úkoly, týkající se běžných životních situací
- vyvoláváme diskuzi k daným tématům

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- žák dokáže s využitím správné terminologie ve správné logické posloupnosti formulovat své myšlenky a názory, získané poznatky
- prezentuje výsledky svých pozorování a řešení problémů
- spolupracuje se spolužáky na skupinových úkolech tím, že zadáváme vhodná témata k následné prezentaci či diskuzi, úkoly pro skupinovou práci
- klademe otázky, které vedou žáky k obhájení jejich názoru

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- žák dokáže aktivně pracovat ve skupině
- zapojuje se do dělby práce a následné kooperace

- respektuje názory druhých

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- žák pochopí a bude schopen využít v praxi ekologické souvislosti mezi jednotlivými složkami krajinné sféry a vlivu člověka na ně – např. problematika znečištění ovzduší, nedostatku pitné vody, kontaminace půdy
- pozná problémy obyvatel jiných částí světa, pochopí nutnost humanitární pomoci
- prohloubí svůj vztah k České republice jako své vlasti tím, že uskutečňujeme zeměpisné exkurze, klademe otázky, zabývající se danými tématy

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- žák získává informace pozorováním, matematickými výpočty, měřením
- používá různé typy materiálů – texty, mapy, grafy, diagramy
- při práci dodržuje stanovená pravidla, zachází šetrně se svěřenými pomůckami, dbá na čistotu svého pracovního prostředí
- zadáváme praktické úkoly, týkající se pozorování a měření různých přírodních jevů – např. měření teploty vzduchu, dodáváme materiál ke zpracování

5.7 Umění a kultura

5.7.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického cítění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

1. stupeň ZŠ

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe *obsahovými doménami* hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
časová dotace	1	1	1	1	1	5

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova je vyučován v kmenových třídách a multimediálních učebnách, standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávací oblast Umění a kultura významně přispívá k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé Hudební výchovy k tomu používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- vede žáka k pochopení umění jako specifického způsobu poznání; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáka k chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka k spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

2. stupeň ZŠ

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je naučit žáky vnímat hudbu jako důležitou součást života jedince a celé společnosti, porozumět jejím jednotlivým složkám a seznámit žáky s její historií i současností.

Žáci se učí vnímat hudbu prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit. Cílem předmětu je chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace, pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností, získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti a rozvoj celkové hudebnosti žáků.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
časová dotace	1	1	1	1	4

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Učitel vhodně zvolenými aktivitami během hodiny rozvíjí následující kompetence žáků:

Kompetence k učení

- žáci podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- žáci používají obecně užívané hudební termíny
- žáci používají poznatky získané z jiných předmětů a propojují je do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- žáci se snaží na základě své hudební vyspělosti srovnávat a slovně charakterizovat slyšenou hudbu
- žáci samostatně a kriticky přemýšlejí
- při zadání úkolu žáci rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení

Kompetence komunikativní

- žák dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- učitel se zajímá o náměty a názory žáků

Kompetence sociální a personální

- žáci se učí objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

- žáci se učí respektovat názor druhých
- chrání a oceňují naše kulturní tradice
- aktivně se zapojují do kulturního dění

Kompetence pracovní

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytváří pozitivní vztah k hudebním činnostem

5.7.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova je podstatnou částí základního vzdělávání žáků. Jejím cílem je rozvíjet vkus žáků, jejich cit pro umění, jejich dovednost výtvarně se vyjadřovat, cíl je zaměřen i na objevování talentovaných žáků. Nezaměňujeme ji se speciálním uměleckým vzděláním.

Výuka výtvarné výchovy je postavena na tvůrčích činnostech, které umožňují rozvíjet žákovo vnímání, výtvarné citění, představivost, fantazii, myšlení, prožitky. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Zaměřujeme se na:

1. vycvičení oka a žákovy ruky

2. rozvíjení schopnosti čistého a jistého zobrazování
3. pěstování správného vnímání krásy formy, linie, barvy i symetrie

Žáci se naučí citlivěji vnímat tvary, barvy, struktury, vzájemné vztahy částí a celku, a tak se zabezpečuje nenásilný přechod od prvotních grafických forem k formám členitějším. Žáky je třeba postupně vést k větší samostatnosti při rozmístění kresby se zřetelem na námět, velikost a tvar plochy, pěstovat u nich smysl pro prostorovou dispozici.

Žáci zobrazují předměty tak, jak se jeví jejich oku. Pravidla perspektivy žáci vyvozují z pozorování, pod vedením učitele. Primární výuku pravidel perspektivy považujeme spíše za překážku.

1. stupeň ZŠ

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova jako předmět je součástí procesu rozvoje estetických vztahů žáků ke skutečnosti a k umění.

V 1. – 3. ročníku převládá spontánnost, bezprostřednost výtvarného projevu dítěte. Dítě kreslí rádo z paměti, předloham se vyhýbá. Vhodná motivace, která předchází výtvarné tvorbě, podněcuje uvolnění dětské fantazie.

Ve 4. - 5. ročníku je výuka výtvarné výchovy spojována často i s výukou jiných předmětů. Při kresbě přírodnin je vhodné využít znalostí z přírodovědy, při kresbě náradí je třeba znát, jak a k čemu se určité náradí používá, zde tedy vytváříme mezipředmětovou vazbu s pracovními činnostmi, při tematickém kreslení se dá vhodně využít některé četby z čítanky.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
časová dotace	1	1	2	2	1	7

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je vyučován v kmenových třídách, standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávací oblast Výtvarné výchovy významně přispívá k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé výtvarné výchovy k tomu používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- vede žáka k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáka k schopnosti formulovat své pocity a představy a využívá interakci s jinými předměty,

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- vede žáka k spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- vede žáka k zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáka k šetrné práci s výtvarným materiálem

2. stupeň ZŠ

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Na 2. stupni pracují žáci s vizuálně obraznými znakovými systémy, rozvíjejí své tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity, přistupují k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápou ho jako způsob poznání a komunikace, využívají různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií, prohlubují svůj vztah k evropské a světové kultuře

Časové vymezení vyučovacího předmětu

ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
časová dotace	2	2	1	1	6

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá ve třídách, ve specializované učebně (ateliéru) nebo mimo budovu školy (práce v plenéru). Kromě výtvarných aktivit ve škole jsou zařazovány další akce – návštěvy výstav, galérií, muzeí, animační programy, apod.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výtvarným vzděláváním lze významně přispět k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé Výtvarné výchovy k tomu používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby si při teoreticky zaměřených hodinách vytvářeli takové učební materiály, které by mohli dále využívat pro své vlastní učení
- reflektuje s žáky při jejich tvůrčí pokroky, aby si při konečném výstupu dokázali zpětně uvědomit problémy související s realizací
- zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- ukazuje žákům, jak rozpoznat výtvarný problém a hledat nejvhodnější způsob řešení
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- podporuje žáky ve vyjadřování jejich názorů, aby je dokázali vhodnou formou obhájit a tolerovat názory druhých
- vytváří dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky, ..)
- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů, ..)

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k respektování pravidel při práci v týmu, jejich dodržování
- dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- připravuje témata k propagaci školních akcí, např. vytváření aktuálních plakátů a upoutávek, kterými žáci prezentují školu
- vede žáky k respektování názorů druhých
- učí žáky prezentovat výsledky jejich práce a zapojuje se s jejich tvorbou do výtvarných soutěží
- podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- při samostatné práci žáky vede ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržování vymezených pravidel
- podněcuje u žáků pozitivní vztah k manuálním činnostem
- dohlíží, aby žáci při práci s výtvarným materiálem dodržovali hygienická pravidla
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce a tvůrčích postupů

5.8 Člověk a zdraví

5.8.1 Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchova ke zdraví se vyučuje na 2. stupni ZŠ. Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí.

Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Na 2. stupni ZŠ navazujeme na získané vědomosti z předmětů Vlastivěda a Prvouka z 1. stupně ZŠ.

Vzdělávací obsah zahrnuje následující 6 okruhů učiva:

1. Vztahy mezi lidmi a formy soužití – žáci se zamyslí nad vztahy ve dvojici, jako jsou kamarádství, láska, manželství, rodičovství a také nad vztahy a pravidly soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek

2. Změny v životě člověka a jejich reflexe – žáci se seznamují důkladněji s projevy jednotlivých životních etap: dětství, puberta, dospívání a také se seznamují s problematikou sexuálního dospívání a reprodukčního zdraví
3. Zdravý způsob života a péče o zdraví – žáci pochopí důležitost zásad zdravého stravování, pitného režimu, pochopí jaký vliv má vnější a vnitřní prostředí na zdraví jedince a jak je důležitá tělesná a duševní hygiena včetně denního režimu, stejně jako zodpovědný přístup k prevenci před pohlavně přenosnými chorobami a ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy
4. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence – žáci se seznamují s pojmy stres, auto-destruktivní závislosti, sexuální kriminalita, bezpečné chování a komunikace, manipulativní reklama a informace
5. Hodnota a podpora zdraví – žáci se věnují tématice celostního pojetí člověka ve zdraví a nemoci a chápou důležitost zdravého životního stylu
6. Osobnostní a sociální rozvoj – žáci řeší problematiku sebepoznávání a sebepojetí, seberegulace a sebe organizace činností a chování, psychohygieny, mezilidských vztahů, komunikace a kooperace

Do výuky jsou průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Zařazení průřezových témat je zaznamenáno v učebních osnovách.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
časová dotace	1	1	0	0	2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět výchova ke zdraví je vyučován v kmenových učebnách příslušné třídy, standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut, K výuce výchovy ke zdraví je využívána i multimediální a počítačová učebna, ostatní prostory školy i další podnětná prostředí. Během výuky výchovy ke zdraví jsou žákům nabízeny rozšiřující aktivity: soutěže, korespondenční semináře.

Tématům Chování za mimořádných událostí, Dopravní výchova a Poskytnutí první pomoci jsou věnovány dva jednodenní projekty, v nichž se žáci učí jak teorii, tak praxi. Výstupem těchto projektů jsou testy, které jsou součástí žákovského portfolia.

Výchovné a vzdělávací strategie

V hodinách výchovy ke zdraví se žáci názorně seznamují s důležitostí správného životního stylu, pochopení svého těla jako komplexního celku fyzické i duševní jednoty. Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé zeměpisu využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- žák se učí samostatnému získávání, zpracování a vyhodnocování informací vhodnými metodami
- dokáže vysvětlit na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
- dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
- zadáváme úkoly ve formě problému

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- žák posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
- prezentuje výsledky svých pozorování a řešení problémů
- spolupracuje se spolužáky na skupinových úkolech tím, že zadáváme vhodná témata k následné prezentaci či diskuzi, úkoly pro skupinovou práci
- klademe otázky, které vedou žáky k obhájení jejich názoru

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- žák dokáže aktivně pracovat ve skupině
- zapojuje se do dělby práce a následné kooperace
- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- žák uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc

- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc
- uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

5.8.2 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Tělesná výchova rozvíjí u žáků pohybové dovednosti a kultivaci pohybu. Propojuje zdraví a mezilidské vztahy a pracuje na poznávání toho, že pohyb je nezbytnou součástí denního režimu. Tělesná výchova pěstuje u žáků kladný vztah ke sportu a pohybu vůbec, aby se sport stal součástí jejich zdravého životního stylu. Vštěpováním pohybových návyků a vyvoláním radostného pocitu z pohybu u dětí se podílíme na zvyšování jejich psychické odolnosti vůči negativním vlivům svého okolí a na posilování jejich charakterových vlastností.

Tělesná výchova je předmět, kde je nutný diferencovaný přístup k žákům podle jejich momentální tělesné zdatnosti. Zde musíme citlivě hodnotit každého žáka, vzhledem k jeho individuálním možnostem a předpokladům pro zvládnutí různých pohybových aktivit.

V hodinách Tělesné výchovy se nezaměříme jen na rozvoj a zdokonalování pohybových schopností, ale také vštěpujeme důležité hygienické zásady s tím spojené.

1. stupeň ZŠ

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah je rozdělen do tří tematických okruhů.

1. činnost ovlivňující zdraví – žáci si uvědomují význam pohybové aktivity pro zdraví, správné držení těla, správné dýchání, učí se dodržovat hygienu při sportování, bezpečnost při pohybové činnosti, umí ošetřit drobná ošetření.
2. činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností – žák se seznámí se základy pohybových a míčových her, se základy gymnastiky, atletiky, plavání, lyžování, provádí rytmické a kondiční cvičení, průpravné úpoly.
3. činnosti podporující pohybové učení – žák se seznámí a dodržuje organizaci při TV, ovládá základní tělocvičné názvosloví, rozvíjí své pohybové dovednosti a kultivovaný pohyb, ovládá základní pravidla pohybových činností, zhodnotí své možnosti splnit úkoly

Časové vymezení vyučovacího předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
časová dotace	2	2	2	2	2	10

Organizační vymezení vyučovacího předmět

Hodiny TV probíhají v malé a velké tělocvičně, na hřišti, ve volné přírodě, v plaveckém bazénu a na zimním stadionu, standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut. Žáci 2. a 3. ročníku mají do hodin Tělesné výchovy zařazen kurz plavání v délce 2x20 hodin. Je-li mezi rodiči zájem, pořádné pro děti 1. stupně lyžařský kurz.

Od 1. třídy si děti zvykají na rozvržení hodiny: nástup, protažení – strečink, rozcvička a v hlavní části se věnují danému vzdělávacímu obsahu. Závěrečná část je zklidňující – relaxace. Je třeba dbát na vhodné oblečení a obutí. V hodinách jsou využívány různé metody a formy práce, veškeré dostupné nářadí a náčiní. Při sportovní činnosti je důležité podporovat a využívat přirozenou dětskou soutěživost.

Do výuky jsou průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Zařazení průřezových témat je zaznamenáno v učebních osnovách.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví významně přispívá k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé tělesné výchovy k tomu používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje podporovat jejich sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků
- dílčí cíle stanovuje podle fyzicky vyspělého kolektivu třídy

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky ke správnému řešení problémů
- podle potřeby pomáhá žákům v činnostech

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k vzájemnému naslouchání a ocenění výsledků druhých
- vytváří příležitosti, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k sebehodnocení a k objektivnímu hodnocení druhých

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly pro kolektivní činnosti
- používá pochvalu pro fyzicky slabší žáky při každém úspěchu
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k ohleduplnosti
- vede žáky k tomu, aby se podíleli na hodnocení činnosti a výsledků
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- využívá v hodinách všechno dostupné nářadí a náčiní
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti
- zapojuje do přípravy pomůcek průběžně všechny žáky

2. stupeň ZŠ

Obsahové, časové a organizační vymezení

Hodina Tělesné výchovy je členěna na rušnou část, průpravná cvičení, hlavní část (obsahuje nácvik, výcvik a kondiční část) a závěrečnou část. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a vhodné obuvi.

Vzdělávání je zaměřeno na

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Časové vymezení vyučovacího předmětu

ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
časová dotace	2	2	2	2	8

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova je vyučován v tělocvičně, na hřišti, ve volné přírodě, na zimním a plaveckém stadionu, na lyžařském kurzu. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut.

Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce, používá veškeré dostupné nářadí a náčiní. Přitom dbá obzvláště na bezpečnost.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

K rozvoji klíčových kompetencí používá učitel tyto metody, postupy a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

5.9 Člověk a svět práce

5.9.1 Praktické činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Předmět Praktické činnosti postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Žáci jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

1. stupeň ZŠ

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy

1. Práce s drobným materiálem
2. Konstrukční činnosti
3. Pěstitelské práce
4. Příprava pokrmů

Praktické činnosti patří svou podstatou k činnostnímu učení, žáci při nich uplatňují zručnost, své individuální dovednosti získané v rodině, mohou realizovat své nápady. Při výuce pracovních činností se zaměřujeme na získávání praktických pracovních dovedností a návyků. Rozvíjí jejich motorické schopnosti, manuální dovednosti a pracovní návyky. Žáci se učí spolupracovat, organizovat svou práci i práci spolužáků, pracovat v týmu. Učí se základům technologické kázně, bezpečnosti práce, organizaci práce a prostředí. Nezanedbatelný je přínos vyučovacího předmětu pro uplatňování výchovy žáků ke zdraví a jejich bezpečnosti.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
časová dotace	1	1	1	1	1	5

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Praktické činnosti je vyučován především v kmenových učebnách příslušné třídy. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut.

Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vzděláváním v oblasti Praktické činnosti lze významně přispět k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- používá v hodinách informační a komunikační technologie a tím vede žáky k využívání digitálních zdrojů a prostředků k vyhledávání informací;
- učí žáky plánovat a hodnotit vlastní učení, využívá filmovou produkci, aby motivoval žáky k zájmu o předmět a získávání nových informací;
- vede žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá, co se jim líbí a v čem by v budoucnu mohli uspět

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí,
- k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci
- učí žáky orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- učí žáky vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- organizací a kontrolou skupinové práce vede žáky k tomu, aby si rozdělili úlohy podle znalostí a dovedností jednotlivých členů skupiny;
- organizuje vyučovací hodiny tak, aby v případě, že zadaný úkol žáci rychle vyřeší, nabídli svoji pomoc pomalejšímu spolužákovi;

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k sebedůvěře,
- vede žáky k chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci,

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- učí žáky pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu
- vede žáky k utváření pracovních návyků v samostatné i týmové činnosti.

2. stupeň ZŠ

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Z RVP jsme si do školního vzdělávacího programu vybrali tyto tři okruhy

1. Práce s technickými materiály 6. a 7. ročník
Žáci provádí jednoduché práce s materiály, naučí se vytvořit jednoduchý technický výkres, dodržují zásady bezpečnosti práce
2. Pěstitelské práce, chovatelství 6. a 7. ročník
Žáci se seznámí se zásadami pěstování rostlin, chovu drobných zvířat, naučí se používat vhodné pracovní pomůcky
3. Svět práce 9. ročník
Žáci se seznámí s náplní vybraných profesí, posoudí své možnosti pro jednotlivá povolání a naučí se prezentovat svoji osobu na trhu práce

Časové vymezení vyučovacího předmětu

ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
časová dotace	1	1	0	1	3

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Praktické činnosti je vyučován především v odborných učebnách (dílny, školní zahrada, počítačová učebna). Třída je v závislosti na počtu žáků rozdělena na dvě skupiny a jednotlivé okruhy se v 6. a 7. Ročníku střídají po týdnu. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut.

Ve výuce se užívají převážně činnostní formy učení.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Učitelé používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- používá formy činnostního učení, aby u žáků podpořil manuální zručnost a tvořivost;
- rozvíjí u žáků dovednosti, ve kterých by mohli v budoucnu uspět na trhu práce;

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí,
- k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k umění prezentace svých dovedností a schopností

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci a k práci v týmu, k zodpovědnosti za svoji práci

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci,

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- učí žáky pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu
- vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti práce

5.10 Doplnující obory povinné

Doplnující vzdělávací obory nejsou povinnou součástí základního vzdělání, pouze základní vzdělání doplňují, prohlubují, rozšiřují.

Doplnující obory povinné jsou podle našeho učebního plánu povinné pro žáky 6. - 9. ročníku, kteří si nevyberou jako Doplnující obor volitelný Sportovní přípravu. Tito žáci rozvíjení své znalosti a dovednosti v těchto předmětech:

- | | |
|----------------------------------|----------------|
| 1. Fyzikální praktikum | 6. a 9. ročník |
| 2. Ochrana životního prostředí | 6. ročník |
| 3. Společenské vědy | 9. ročník |
| 4. Dějiny a současnost | 8. ročník |
| 5. Konverzace v anglickém jazyce | 7. a 8. ročník |

5.10.1 Fyzikální praktikum

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v doplňujícím předmětu Fyzikální praktikum je zaměřeno na rozšiřování a prohlubování praktických dovedností a činností, na prezentování získaných poznatků a na rozšiřování vědomostí z fyziky. Cílem je zvýšit zájem žáků o technické obory.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Obsah vyučovacího předmětu rozšiřuje znalosti a dovednosti z vyučovacího předmětu fyzika. V 6. ročníku je výuka zaměřena na rozvoj praktických dovedností – provádění pokusů a měření fyzikálních veličin, v 9. ročníku je zaměřena na prohlubování a získávání nových znalostí o uplatňování fyzikálních zákonitostí v praxi a na prezentaci nabytých vědomostí. V obou ročnících je preferována činnostní forma učení.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
časová dotace	0+1	0	0	0+1	0+2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět je vyučován v učebně fyziky, kde je možno využívat audiovizuální techniku a provádět frontální a demonstrační pokusy. K výuce se využívá i počítačová učebna s možností připojení k internetu. Délka vyučovací hodiny je 45 minut.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k organizaci práce;
- zadává úkoly pro samostatnou práci žáků;

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- motivuje žáky k řešení problémů, vytváří příležitost k diskusi nad výsledky

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- organizuje práci tak, aby žáci pracovali jak jednotlivě, tak ve skupinách;

Kompetence občanské

Učitel:

- vytvoří s žáky kritéria hodnocení výsledků práce;

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnému chování k majetku svému i cizímu;
- vede žáky k uvědomělému dodržování pravidel bezpečnosti při práci;

5.10.2 Ochrana životního prostředí

Charakteristika vyučovacího předmětu

Životní prostředí je nevyhnutelnou složkou, která svou zpětnou vazbou ovlivňuje zdraví člověka a ostatních organismů. Pro pochopení pochodů přírodních zákonů a zpětné vazby je obsah předmětu Ochrana životního prostředí opřen o dva pilíře, mezi kterými nacházíme z pohledu člověka průnik. Jedná se o ekologii a environmentalistiku. Žáci jsou vedeni k uvědomění si hodnot zranitelné přírody, k osvojení návyků vedoucích k ochraně životního prostředí a k šíření těchto myšlenek.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět je zařazen v 6. ročníku. Ochrana životního prostředí seznamuje žáky s možnostmi vzájemného působení člověka a ekosystémů, prevencí znečišťování životního prostředí, nápravou vzniklých škod a nežádoucích zásahů. Zahrnuje také ochranu přírody, objasnění pojmu biodiverzita, využití přírodních zdrojů, nakládání s energiemi a péči o zdraví lidské populace. Daná témata jsou uspořádána do okruhů:

1. odpady – druhy odpadů, třídění, recyklace;
2. ekologické desatero a ekologická stopa;
3. energie – druhy energie, obnovitelné a neobnovitelné zdroje, elektrárny v ČR a ve světě, šetření energií, energetický audit;
4. biodiverzita – objasnění pojmů, vybraní zástupci tříd obratlovců;
5. vymřelí živočichové;
6. ochrana přírody – chráněná území, zoologické zahrady;
7. Klimatické změny a přírodní katastrofy.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
časová dotace	0+1	-	-	-	0+1

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Ochrana životního prostředí je vyučována ve specializované přírodopisné učebně vybavené multimediální technikou, didaktickými pomůckami, vhodným nábytkem a prostorovým uspořádáním, nebo v kmenových učebnách příslušných tříd. Vyučovací hodina má standardní délku 45 minut.

Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- nabádá žáky vyhledat, třídít a propojovat informace a používat je v praktickém životě
- uvádí věci do souvislostí, žák propojuje poznatky a na základě toho si vytváří ucelený pohled na svět

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- napomáhá žákům učit se přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, teorii a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- používá v hodinách internet a vede žáky k vyhledání potřebných informací

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování a argumentaci

- připravuje práci ve skupinách založenou na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- umožňuje prezentace práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, přijmout kritiku

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- připraví žáka objektivně hodnotit vlastní práci v kolektivu, požádat v případě potřeby o pomoc nebo ji sám poskytnout
- rozvíjí schopnost žáků přispívat k diskusi v malé skupině i celé třídě

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- na základě své důslednosti vede žáky k chápání nutnosti dodržovat základní pravidla vedoucí ke zlepšení životního prostředí
- vede žáky k zaujímání vlastních postojů k ochraně životního

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- nabádá žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat

5.10.3 Společenské vědy

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v doplňujícím předmětu Společenské vědy je zaměřeno na rozšíření a prohloubení vědomostí žáků v oblasti teologie, politologie, kultury a filozofie. Cílem je zvýšit zájem žáků o společenskovední obory a podnítit v žácích toleranci vůči odlišnostem v jednotlivých kulturách.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Obsah vyučovacího předmětu vychází ze vzdělávacího oboru Výchova k občanství vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Předmět je zařazen do 9. ročníku, kdy jsou žáci na základě získaných informací sami schopni vnímat dění ve světě a zaujmout vlastní postoje. Předmět má pomoci žákům se orientovat ve světovém dění politickém, kulturním, finančním i náboženském.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
časová dotace	0	0	0	0+1	0+1

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět je vyučován v učebně společenských věd, kde je možno využívat audiovizuální techniku. K výuce se využívá i počítačová učebna s možností připojení k internetu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- zadáváme úkoly ve formě problému

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadáváme žákům praktické úkoly, týkající se běžných životních situací
- vyvoláváme diskuzi k daným tématům

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- respektuje názory druhých
- žák dokáže aktivně pracovat ve skupině

Kompetence občanské

Učitel:

- žák získá úctu k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství

Kompetence pracovní

Učitel:

- žák získává informace pozorováním, sledováním aktuálního dění ve světě díky multimediálním prostředkům
- používá různé typy materiálů – texty, knihy, Ústavu ČR

5.10.4 Dějiny a současnost

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v doplňujícím předmětu Dějiny a současnost je zaměřeno na to, aby se žáci uměli orientovat v problémech současného světa a chápali je v historických souvislostech. Cílem je zvýšit zájem žáků o společenskovední obory.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Dějiny a současnost je zařazen v 8. ročníku. Jeho obsah je zaměřen na současné společenské dění doma i ve světě. Žáci se učí chápat současné dění jako výsledek historického vývoje, učí je osvojit si základní metody historické práce (práce s prameny, analýza, syntéza,

srovnání...), kriticky hodnotit dokumenty i právě prožívané události a vytvářet si vlastní názor, seznamuje žáky s nejdůležitějšími milníky historického vývoje ve 20. a 21. století a učí je nacházet souvislosti mezi historií a současností.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
časová dotace	0	0	0+1	0	0+1

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět se vyučuje 1 hodinu týdně v učebně společenských věd, kde je možno využívat audiovizuální techniku. K výuce se využívá i počítačová učebna s možností připojení k internetu. Délka vyučovací hodiny je 45 minut.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů a vede žáky k zamyšlení nad historickým vývojem

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel

- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky přesnému a výstižnému vyjadřování
- vede žáky k věcnému argumentování
- vede žáky k práci s různými typy textů
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků
- umožňuje prezentace práce žáků

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel

- dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel

- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce

5.10.5 Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Konverzace v anglickém jazyce se zaměřuje na prohloubení a další rozvoj komunikačních dovedností žáků v anglickém jazyce. Prioritou výuky je rozvíjení schopnosti žáka dorozumět se v reálných situacích běžného života a umožnit žákům získat větší jistotu a sebedůvěru při užívání cizího jazyka a posílí jejich snahu pokračovat v jejím zdokonalování s výhledem na následné využití těchto znalostí a dovedností v budoucím povolání.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Konverzace v anglickém jazyce je zařazen v 7. a 8. ročníku a rozvíjí znalosti a dovednosti žáků získané ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk. Konverzační témata jsou vybírána s ohledem na zájmy i specifika konkrétní skupiny a individuální potřeby žáků.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
časová dotace	0	0+1	0+1	0	0+2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka jazyka probíhá v jazykové učebně nebo počítačové učebně. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut.

Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce s prvky individualizované výuky, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, na jejichž formulování se podílejí i žáci.

Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- pracuje s žáky různými metodami
- za účelem rozšíření slovní zásoby umožňuje žákům pracovat s různými zdroji informací v tištěné či elektronické podobě - při hledání neznámých výrazů vede žáky k používání různých druhů tištěných i elektronických slovníků (obrazové, dvojjazyčné a výkladové);

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat (metoda hraní rolí, simulace).

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- podporuje uplatnění znalostí cizího jazyka žáků v praxi, např. v rámci mimoškolní výměny;

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- využívá každou vhodnou příležitost k diskusím žáků na aktuální témata v každodenním životě;

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- vytváří příležitosti pro žáky, aby, např. formou multimediální prezentace, představili kulturu, zvyky a tradice vlastní země.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- používáním informačních a komunikačních technologií vede žáky k tomu, aby získali informace o profesích, kde je AJ nezbytným předpokladem, a tím je směřuje k možnému výběru jejich budoucí profese;

5.11 Doplnující obory volitelné

Doplnující vzdělávací obory nejsou povinnou součástí základního vzdělání, pouze základní vzdělání doplňují, prohlubují, rozšiřují.

Doplnující obory volitelné jsou podle našeho učebního plánu volitelné pro žáky 6. - 9. ročníku. Žáci si mohou vybrat Sportovní přípravu, zaměřenou na hokej nebo plavání. Pokud si nevyberou Sportovní přípravu, jsou jim nabídnuty jiné volitelné předměty, které si žáci vybírají podle svého zájmu a organizačních možností školy.

5.11.1 Sportovní příprava

Charakteristika vyučovacího předmětu

V rámci výuky (sportovního tréninku), který je chápán jako organizovaný proces, si žák osvojuje a zdokonaluje určité dovednosti a rozvíjí své schopnosti. Každá vyučovací jednotka (trénink) je založena na cílevědomě postavených cvičeních. Při samotných cvičeních by mělo docházet k postupnému a co nejvyššímu nárůstu technické dovednosti, sportovní výkonnosti a

přípravenosti na takovou úroveň, aby žáci byli schopni tuto úroveň prodat ve sportovním výkonu – plaveckém závodě nebo hokejovém utkání.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Plavání

Na 2. stupni mají žáci zvládnout určitou úroveň aerobních, rychlostních schopností a určitou míru technických dovedností. Správné a dokonalé zvládnutí techniky plavání je základním úkolem výuky a kamenem pro pozdější zvyšování sportovního výkonu.

Hokej

Na 2. stupni mají žáci zvládnout určitou úroveň hokejového bruslení, podmíněnou úrovní technických a taktických dovedností. Základním úkolem výuky je dokonalé zvládnutí techniky bruslení a útočné a obranné činnosti.

Metodicko-organizační formy vycházejí z podmínek, které jsou při hře, a jejich obsah je tvořen herními činnostmi. V praxi uplatňujeme tyto typy metodicko-organizačních forem: průpravná cvičení 1. a 2. typu (cvičení bez soupeře), herní cvičení 1. a 2. typu (přítomnost soupeře) a průpravná hra.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
časová dotace	0+3	0+3	0+3	0+3	0+12

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Plavání

Sportovní příprava probíhá po ročnících, v závodním (hlavním) období na 50m bazéně, v přechodném období na hřišti či v tělocvičně. Na základě ustanovení ČSPS platných pro žákovské soutěže jsou kategorie rozděleny následovně. 9. ročník = kategorie mladšího dorostu, 8. a 7. ročník = kategorie starších žáků, 6. ročník = kategorie mladších žáků.

Hokej

Sportovní příprava probíhá po ročnících, v závodním (hlavním) období na ledě, v přechodném a přípravném období na hřišti či v tělocvičně. Na základě ustanovení ČSLH platných pro žákovské soutěže jsou kategorie rozděleny následovně. 9. ročník = kategorie mladšího dorostu, 8. a 7. ročník = kategorie starších žáků „A“ a „B“, 6. a 5. ročník = kategorie mladších žáků „A“ a „B“.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Úspěchy ve sportu jsou podmíněny dlouhodobou a cílevědomou přípravou. Postup při učení musí být racionální a odpovídající vývoji žáka.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel (trenér):

- pracuje s žáky na základě sociálně interakčních forem (hromadné, skupinové, individuální)
- na základě pozitivní motivace klade důraz na rozvoj všestranného rozvoje základních pohybových schopností, osvojení si co největšího množství pohybových dovedností, zvládnout základy techniky a taktiky v dané sportovní disciplíně a v neposlední řadě si vypěstovat trvalý vztah k systematickému tréninku

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel (trenér):

- poskytuje žákům prostor k samostatnému řešení různých herních situací
- staví žáky k řešení problému v modelovém tréninku

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel (trenér):

- vede žáky k porozumění běžně používaným povelům, názvosloví, gestům a zvukům, reakci na ně a k schopnosti je samostatně používat

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel (trenér):

- vede žáky k slušnému chování a dodržování stanovených pravidel v každé tréninkové jednotce
- vede žáky k uvědomění si významu sociálních vztahů a rolí ve sportu
- vede žáky k přátelským meziosobním vztahům, schopnosti pomoci spolužákovi

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel (trenér):

- vede žáky k odpovědnosti, pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví a zdraví druhých
- vede žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a k vytváření trvalého vztahu k sportovním aktivitám
- vede žáky k toleranci a fair-play chování ve sportu a sportovních aktivitách
- vede žáky k rozlišení a uplatnění práv a povinností vyplývajících z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák...)

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel (trenér):

- vede žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při sportovních činnostech
- vyžaduje bezpečné používání pomůcek, tělocvičného nářadí a náčiní

5.11.2 Další volitelné předměty

Charakteristika vyučovacích předmětů

Volitelné předměty si žáci volí na základě svého zájmu z aktuální nabídky v daném školním roce. Nabídka volitelných předmětů vychází z organizačních možností školy.

Pokud si žáci nevyberou jako volitelný předmět Sportovní přípravu, jsou jim nabídnuty v 6. - 9. ročníku volitelné předměty z této nabídky:

1. Počítačové aplikace
2. Sportovní a pohybové aktivity
3. Geografický seminář
4. Historický seminář
5. Přírodovědný seminář
6. Cvičení z matematiky
7. Cvičení z jazyka českého
8. Užité výtvarné činnosti
9. Psaní všemi deseti
10. Domácnost
11. Konverzace v anglickém jazyce
12. Collegium musicum

Nabídka volitelných předmětů pro daný školní rok vychází ze zájmů žáků a organizačních možností školy.

Obsahové vymezení vyučovacích předmětů

Volitelné předměty rozvíjejí a prohlubují znalosti a dovednosti žáků nad rámec očekávaných výstupů. Mají převážně charakter činnostního učení a svým obsahem pokrývají všechny vzdělávací oblasti 2. stupně.

Časové vymezení vyučovacích předmětů

ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
časová dotace	0+1	0+2	0+1	0+1	0+5

Organizační vymezení vyučovacích předmětů

Volitelné předměty se vyučují 1 hodinu týdně převážně v odborných učebnách, v tělocvičně, na školním hřišti nebo v přírodě. Součástí výuky jsou návštěvy výstav, muzeí, stálých expozic. Ve výuce se využívá ICT jak k získávání informací, tak k prezentaci výsledků práce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- pracuje s žáky metodami činnostního učení
- zadává úkoly jednotlivým žákům podle jejich schopností tak, aby mohly zažít úspěch

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- používá metody skupinové i individuální práce
- vede žáky k přesnému vyjadřování

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- zadává úkoly, které vycházejí z aktuálního dění doma i ve světě

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- dbá na dodržování zásad bezpečnosti práce
- vede žáky k zodpovědnosti za vykonanou práci

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Hodnocení žáků

6.1.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Předpokladem úspěšného plnění vytyčených cílů školy v oblasti hodnocení vzdělávacích výsledků žáků je, aby každý žák dostával dostatečný prostor ke **zvládnutí a osvojení učiva**. Dobrému zvládnutí učiva napomáháme v první řadě činnostními způsoby učení, spojenými s hovorem žáků a komunikací mezi žáky a učitelem i žáky mezi sebou. Při probírání nového učiva dbáme na to, abychom ho dobře propojili s učivem předcházejícím, na které nové učivo navazuje. Takové myšlenkové operace (propojení předcházejícího a navazujícího) není většina žáků schopna, zvláště ne v mladším školním věku. Tento fakt je třeba brát stále na zřetel. Provázanost učiva žákům velmi pomáhá při osvojování nového učiva a dosahování očekávaných výstupů. Žáky průběžně informujeme, proč se určité látce učí. Neočekáváme, že žáci sami pochopí, proč se čemu učí. Neznalost cíle, smyslu a tápání žáků nepovažujeme za pozitivní motivační faktory. Usilujeme o to, aby vazba mezi předcházejícím a navazujícím učivem byla analogická. Po upozornění na analogii (obdobnost) přijímají žáci novou látku snadněji a důkladněji. Žáky směřujeme ke „znovuobjevování“ poznatků, k úvahám nad činnostmi obdobnými s těmi, které jim byly předloženy u látky předešlé.

Upřednostňujeme **pozitivní hodnocení** žáků, a to nejen při prověřování vědomostí, ale v celém procesu učení. Při výuce žáky co nejvíce chválíme, dbáme na pozitivní ladění hodnotících soudů. Pomáháme žákům předcházet chybám, dodáváme jim důvěru v jejich schopnost předkládané učivo dobře zvládnout a povzbuzujeme je. S žáky jednáme tak, aby neměli strach vyjádřit svůj názor. Pozitivně přijímáme i nesprávné závěry žáků, dáváme jim prostor pro otázky, trpělivě žákům odpovídáme a věnujeme jim individuální pozornost. Pomocí často zařazované činnostní **zpětné vazby** zjišťujeme případné nedostatky žáků hned v zárodku a průběžně je odstraňujeme.

Na chyby upozorňujeme žáky včasné, bezprostředně, vstřícně, přátelsky a důsledně. Vyhýbáme se zaujatosti, nahodilosti či opožděnému hodnocení. Dbáme, abychom v žácích nevytvářeli pocit, že si nemohou ve svých úsudcích věřit nebo že jsou horší než jejich spolužáci. Umožňujeme průběžně žákům poznání, že chyba se může vyskytovat v každé lidské činnosti, může mít však pro člověka různé následky podle její závažnosti. Žáky vedeme přes sebehodnocení a samokontrolu k dovednosti něco provést dokonale – bez chyby – a v přiměřeném čase. S chybou pracujeme tak, aby vyzývala žáka k většímu soustředění na plnění úkolu, k důslednější kontrole své práce, k sebepoznání svých schopností.

Žáky hodnotíme nejprve při činnostech, při kterých máme možnost sledovat, jak pracují. Oceňujeme jejich snahu, pozornost, hodnotíme vyjadřování závěrů, oceňujeme jejich nápady. Každé upozornění na klady určitých žáků, pomáhá odstraňovat drobné nedostatky druhých žáků. Pozitivně laděná průběžná hodnocení a prožití pocitu úspěchu při činnostech

motivují žáky k učení, posilují jejich sebedůvěru a vedou je k vnitřnímu uspokojení. Tyto faktory mají pozitivní vliv na rozvoj klíčových kompetencí a na dobré osvojení učiva žáky. Směřujeme k tomu, aby v době písemných nebo ústních hodnocení žáků, zvládalo co nejvíce žáků učivo zcela bezpečně. Ústní hodnocení, klasifikace i písemná hodnocení mají v průběhu základního vzdělávání funkci rovněž **výchovnou a motivační**.

Úkolem učitele je udržet, popřípadě vzbudit zájem žáků o učení, umožnit všem žákům osvojit si základní učivo potřebné pro další vzdělávání a pomoci všem žákům zformovat základy pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí.

Žáci jsou o způsobech a kriteriích hodnocení informováni a uvědomují si, čemu se učí a proč, vědí přitom, jaké činnosti zvládli, vědí, co umí, co se po nich požaduje, z čeho mohou být zkoušeni. Prověřování vědomostí není stresovou situací nebo dokonce trestem, ale možností ukázat, co se naučili, možností využít svých poznatků při řešení předložených úloh, otázek a úkolů, možností jak získat dobré hodnocení, pěknou známku. Dobrý výsledek posiluje jejich sebedůvěru a motivuje je pro další činnosti a poznávání.

6.1.2 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- V jednotlivých učebních oblastech předem stanovíme a žákům sdělíme základní učební požadavky. Jasně formulujeme, jaké dovednosti si žáci mají osvojit, čemu se mají naučit. Žáky upozorňujeme, jaké činnosti nebo pokusy budou provádět, o čem budeme hovořit.
- Žákům předkládáme reálné a dosažitelné cíle, a tak vedeme žáky k bezchybnosti a poctivosti.
- Žákům **důvěřujeme** a sebehodnocení nepovažujeme za příležitost k podvádění. Díky zpětné vazbě mají učitelé i žáci přehled o tom, co a jak již zvládli. Takto vedení žáci nemají potřebu podvádět – podvádění pro ně ztrácí smysl, jelikož nevede ani k prožití pocitu úspěchu ani k cíli, kterým je dosahování co nejlepších výsledků.
- Žáky vedeme k tomu, aby si do svých učebních materiálů zaznamenávali to, co už dobře ovládají. Na základě takto provedeného sebehodnocení žáků mohou učitelé následně přistupovat k individuálnímu řešení jejich problémů a nejasností.
- Používáme činnosti přístupy a metody učení, které umožňují žákům odhalovat chyby, hned je opravovat a brát si z nich poučení. Žákům tak průběžně umožňujeme uvědomění, co z probíraného učiva již ovládají.
- Žákům umožňujeme vyjadřovat své myšlenky, názory a prezentovat své vědomosti. Nejdříve dáváme příležitost projevit se žákům, kteří se v daném učivu orientují jako první. Na jejich příkladě si ostatní žáci nejlépe uvědomí vlastní stupeň poznání.
- Předkládáme žákům ukázky správně vypracovaných úkolů různé obtížnosti a upřesňujeme, co požadujeme na výborné ohodnocení a co je hodnoceno již jako chvalitebně. Žáci potřebují vědět, jakou náročnost úkolů mají k určitým ohodnocením zvládat. Stejně stanovíme ukazatele při hodnocení písemném bez klasifikačních stupňů. Žák potom ví, k čemu ve svém snažení směřuje a je mu tak dána možnost sebehodnocení.

- Dodržujeme zásady a pravidla pozitivního hodnocení.
- Dbáme na individuální přístup k hodnocení žáků s SPU. Přihlížíme na závažnost a stupeň SPU, hodnotíme dle IVP.

6.1.3 Pravidla prověřování vědomostí formou prověrek a zkoušení

Před zadáním jakékoli prověrky nebo testu zvažujeme, zda:

- má hodnotit naučení určitým poznatkům,
- má diagnostikovat učební problémy.

U otázek, úloh, testů, diktátů aj., uváděných v učebnicích, předem posuzujeme jejich vhodnost pro žáky určité třídy. Při vymýšlení otázek nebo při úpravě jejich znění je vhodné, aby je překontroloval ještě jiný učitel, a to kvůli porozumění formulaci otázek žákem i kvůli posouzení jejich jednoznačnosti. Dbáme na to, aby znění úkolů a otázek bylo jasné, aby při zjišťování vzdělávacích výsledků nedocházelo k záměně nepochopení zadání za neznalost.

Při prověřování vědomostí:

- prověřujeme a hodnotíme to, o čem víme, že jsme žáky učili a naučili;
- dbáme, aby příklady, diktované věty nebo testy určené k hodnocení žáků obsahovaly jen to, co bylo s žáky dostatečně procvičeno;
- dbáme, aby zadání úloh bylo věku a individuálním schopnostem žáků přiměřené tj. formulované tak, aby mu žáci určitého věku mohli dobře porozumět, aby o úkolu měli již nějaké povědomí, aby se již s podobným úkolem někdy setkali;
- ústní zkoušení vedeme tak, abychom při něm zjišťovali, co žák umí, ne to, co ještě neumí;
- písemnou práci na závěr určitého celku nezadáváme předčasně, ale až když žáci svými projevy prokazují, že jsou na písemnou práci vybaveni vědomostmi;
- při prověřování učiva probíraného před delší dobou ho s žáky nejprve nějakou formou zopakujeme, a to alespoň krátce a v několika po sobě jdoucích hodinách;
- při celkovém hodnocení žáka bereme v úvahu a hodnotíme i pokrok, jaký žák za určité období udělal a jaká byla jeho snaha k odstranění nedostatků;
- všechna hodnocení vyjadřujeme jako objektivní informaci povzbudivého charakteru.
- u žáků s SPU dbáme na hodnocení podle IVP

Každý žák je vybaven více či méně odlišnými individuálními předpoklady pro učení, jako jsou nadání, úsudek a píle. Za pomoci činnostních přístupů, diferenciací a v neposlední řadě pozitivního hodnocení se snažíme ve vzdělávání dosáhnout toho, aby všichni žáci zvládali základní učivo. Někteří žáci při činnostech a samostatném plnění úkolů prokazují mnoho schopností např. aplikovat, objevovat, provádět analýzu aj., některým naopak trvá déle, než dojdou k zvládnutí učiva.

Závazné formy hodnocení:

1) Průběžné hodnocení žáka

Alespoň 2 x v průběhu každého pololetí je žák hodnocen ze všech povinných vzdělávacích předmětů. V tomto období učitel intenzivněji spolupracuje s rodiči – jinak rodiče mají právo na poskytování informací kdykoli během pololetí.

2) Vysvědčení resp. výpis z vysvědčení

Hodnocení žáka na vysvědčení musí vystihnout úroveň, které dosáhl žák v daném pololetí školního roku ve všech vyučovacích předmětech.

Podrobná pravidla pro hodnocení žáků jsou zpracována v Klasifikačním řádu školy, který je součástí Školního řádu a je schvalován Školskou radou. Školní řád je v souladu s ustanoveními zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a na základě vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky.